

Tempobeurs

3

De studentenvakbond neemt toch weer deel aan de discussie. De LSVb wil namelijk een presentie-beurs in plaats van een tempo-beurs. Met een driemaandelijke meldplicht bij de studiebegeleider om de voortgang te bespreken. Wie dat niet doet, verliest z'n beurs. Groot voordeel van het plan is meer studiebegeleiding.

Opheffing SSGZ?

4

De 'verzekeringsmaatschappij' van en voor studenten SSGZ overweegt zichzelf op te heffen. Nu per 1 januari de beursstudenten onder de AWTZ-polis vallen, raakt de SSGZ haar klanten kwijt. In het herziene stelsel van ziektekosten-verzekering is geen plaats voor maatschappijen die zich op één bepaalde groep richten.

Vage Logica

10/11

De computer leert genuanceerd denken. De conventionele kennis-systemen gaan niet verder dan ja of nee. De vage logica (fuzzy logic) maakt gebruik van ervarings-kennis en dat levert uiterst menselijke antwoorden als 'tamelijk', of 'een beetje' op. SG organiseert 29 januari een lezingenprogramma over dit onderwerp.

Serieuze status voor AIO's

3

Dansen: truttig of sociaal

6

Student in Japan

7

Musical van Kurt Weill

4 en 13

NSK tennis

17

Limbopad weer vrij

De groene PTT-bollen zijn weg. Afgelopen week belemmerde de afbraak de doorgang van station via Limbopad naar de TUE-gebouwen. De tentoonstelling 'PTT-Telecom van dichtbij bekeken' trok zo'n negentigduizend bezoekers. Nevendoel bleek het verkopen van videotex-terminals voor een spotprijsje. Die bleken op minder belangstelling te kunnen rekenen. Er gingen er slechts enkele tientallen van over de toonbank. Telebankieren, boodschappen doen, informatie opzoeken: het is kennelijk leuker om ernaar te kijken dan ermee aan de slag te gaan.

Voormalig minister van financiën, dr. **Onno Ruding** spreekt dinsdag 28 januari om 10.45 uur in de grote zaal van het auditorium over bedrijfsethiek. Ruding kwam deze week in het nieuws omdat hij genoemd wordt als mogelijke tweede man van het Amerikaanse Citicorp, de grootste bank in de Verenigde Staten. Op dit moment is hij voorzitter van de Nederlandse Christelijke Werkgeversbond (NCW). Hij gaat dan ook praten over de zin van een confessionele werkgeversorganisatie als het gaat om bedrijfsethiek. Met dit onderwerp waagt hij zich op glad ijs. Wat staat er bij de werkgevers op de eerste plaats: koste wat het kost geld verdienen of heeft ook de ondernemer ethische grenzen die hij niet wil overschrijden. In zijn gastcollege presenteert Ruding een nieuw sociaal-economisch systeem van gedecentraliseerde verantwoordelijkheden. De noodzaak van zo'n systeem zal hij aantonen door het te vergelijken met twee andere systemen. Aan de ene kant is dat het liberale stelsel

van gedecentraliseerde vrijheden. Aan de andere kant het sociale systeem van gedecentraliseerde verantwoordelijkheden. In zo'n systeem kunnen ondernemers mede-verantwoordelijk gesteld worden voor maatschappelijke problemen die samenhangen met hun functioneren. Maar dat neemt volgens het verbond niet weg dat ook de overheid een aantal verantwoordelijkheden voor haar rekening moet nemen.

De Universiteit van Twente is een hoogleraar rijker. Vanaf 1 januari is dr. ir. **T. Arts** daar werkzaam als hoogleraar Medische Technologie bij het coördinatiecentrum voor biomedische technologie (CCBMT). Daarnaast blijft Arts universitair hoofddocent aan de Universiteit van Limburg. Arts studeerde in Eindhoven, elektrotechniek. Na deze studie werkte hij bij de faculteit Werktuigbouwkunde in Eindhoven. Waar hij onder meer betrokken was bij de ontwikkeling van een hart-longmachine.

De 47-jarige ir. **Jan Stuip** uit Reeuwijk is benoemd tot bijzonder hoogleraar. Sinds 1 januari werkt hij aan de faculteit Bouwkunde op het vakgebied van bouwtechnologiebeleid. Stuip studeerde civiele techniek aan de TU Delft, waar hij in 1970 het ingenieursdiploma behaalde. Sinds vorig jaar is hij directeur van het civieltechnisch centrum uitvoering research en regelgeving (CUR) in Gouda. Daarvoor was hij vijf jaar hoofd bureau bouwproces en lid van het directieteam van de directie coördinatie bouwbeleid bij het ministerie Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu. Tijdens de realisatie van de Stormvloedkering in de Oosterschelde was hij lid van het ontwerpteam. Hij is benoemd door de stichting Wetenschappelijk Onderwijs Bouwnijverheid.

Door die stichting is ook tot bijzonder hoogleraar benoemd drs. **Adri Buur** (49) uit Zwaag. Hij werkt aan de faculteit Bouwkunde op het vakgebied bouweconomie. Buur studeerde economie aan de Universiteit van Amsterdam, waar hij in 1972 zijn doctoraal examen aflegde. Sinds 1977 is hij directeur van het economisch instituut

voor de bouwnijverheid in Amsterdam. Hij was van 1969 tot 1976 economisch adviseur bij de Bouwbond NVV en daarna twee jaar waarnemend directeur bouwnijverheid bij het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Prof. drs. Buur is per 1 januari met zijn werkzaamheden bij de TUE begonnen.

Studium Generale Aktueel

Maandag 20 januari, 12.45 uur, grote zaal auditorium

BVD

De BVD werd opgericht in een tijd dat het 'Rode Gevaar' Europa dreigde te overspoelen. Jarenlang was 'De Dienst' een gesloten bolwerk, ontoegankelijk voor publiek en pers. Inmiddels lijkt de koude oorlog ten einde en probeert de BVD zijn stoffige imago op te poetsen. De dienst kreeg een nieuw gezicht en werd flink gereorganiseerd. Openheid lijkt nu troef te zijn. Mr. A. Kievits, plaatsvervangend hoofd van de dienst, zal maandag te gast zijn bij S.G. Aktueel. Onder de titel 'Veiligheid begint bij je achterdeur' zal hij komen vertellen over het functioneren van de BVD, vroeger en nu.

Status Aparte

De Nederlandse universiteiten vertonen onderling vaak een verkrampde houding. Dat blijkt uit de contacten die men met elkaar heeft in allerlei officiële gremia, zoals dat heet. Samenwerking is ondanks de vereniging van samenwerkende universiteiten (VSNU) nog maar moeilijk. Alhoewel insiders beweren dat het steeds beter wordt. Dat is dan prima, maar Theo heeft toch zo zijn bedenkingen. Meewarig doen over elkaars kwaliteiten behoort nog immer tot de gebruikelijke cultuur. Onbekommerd gaat iedere universiteit zijn gang als het gaat om het eigen belang. Er is een eeuwig gedonder, een eeuwig wantrouwen, zo wordt het verwoord. Alleen als het om het gezamenlijk belang gaat, zoals onlangs in de onderhandelingen met het HBO over de samenwerking van beide vormen van onderwijs, pakt men elkaar bij de hand. Dat leidt soms tot allerlei verschrikkelikheden, zoals onlangs geuit door CvB-voorzitter Vredevoogd van de Rijksuniversiteit Limburg. Bij de nieuwjaarsborrel (en dat is nog eens iets anders dan het kopje koffie met een koekje

op de TUE) nam deze de wapens op tegen de rest van Nederland. Vredevoogd wil een Status Aparte voor de Limburgse universiteit. Limburgse plannen moeten niet langer uitsluitend met een Nederlandse nationale bril bekeken worden. Het moet maar eens afgelopen zijn met de vergaande bemoeienis van de VSNU en andere vaderlandse instanties als het gaat om de uitbouw van een universiteit in een grensstreek, zoals de Limburgse. Dat is mannentaal van Vredevoogd. Dat is zeker! Kom maar op rest van Nederland. Nu is Theo wel te vinden voor dat soort kloeketaal. Tam-tam-maken, is heel belangrijk. Het voorziet immers in een behoefte van de jaren negentig. Het moge duidelijk zijn wat men in Maastricht wil. De contacten met de omringende, buitenlandse, regio zijn belangrijker. En neem dat de Limburgers maar eens kwalijk. Uit het Westen komt nooit eens iets goeds, is een vaste uitspraak in het diepe Zuiden. Men wil dus meer Euregio dan Nederland. Samenwerkingsverbanden met Aken, Luik en Hasselt bijvoorbeeld. Vredevoogd verduidelijkt zijn standpunt met een fraai

voorbeeld. 'Bij een aanvraag om hier Bedrijfskunde op te zetten, moet volgens de regels ook aan Groningen gevraagd worden of men het er daar mee eens is.' En dat wil men in Maastricht duidelijk niet. De gedachten van Vredevoogd zijn nog niet uitgewerkt, verklaarde hij in een adem. Toch wil hij ze uitwerken in een nieuw strategisch plan van de RL. In ieder geval voelt hij meet voor taakverdelingsafspraken met de omringende instellingen, dan met de Nederlandse universiteiten. Nu denkt Theo wel eens: waarom de TUE niet? Waarom hier altijd zo behoudend? Zou het zijn dat men hier best weet dat zo'n aparte positie ook financiële consequenties met zich meebrengt? Theo weet het wel haast zeker. Het is zoals de oma van Theo wel eens zegt: 'Gooi geen deur dicht waardoor je ooit nog eens naar binnen moet.'

Presentie in plaats van tempo als criterium voor studiefinanciering

De landelijke studentenvakbond LSVb wil een 'presentiebeurs' in plaats van een 'tempobeurs'. Studenten moeten zich, totdat de propaedeuse is behaald, elk trimester bij de studiebegeleider melden om over de voortgang van de studie te praten. Wie dat niet doet, verliest zijn studiebeurs. De vakbond gelooft dat dit voorstel ook voor de universiteiten, hogescholen en de minister een goed alternatief is.

Margriet van Lith (HOP)

De LSVb heeft het voorstel voor de presentiebeurs afgelopen dinsdag aan de VSNU (de vereniging van samenwerkende universiteiten), de HBO-raad en de minister voorgelegd. De bond reageert daarmee op de wens van zowel de minister als de VSNU, om in elk geval de zogenoemde 'no show-studenten' geen beurs meer te geven. De vakbond definieert een no show-student als een type dat zich niet drie maal per jaar bij de studieadviseur meldt. Voor invoering van zo'n presentiebeurs is wel extra geld nodig om extra studie-adviseurs aan te trekken. Dat geld moeten minister en universiteiten samen opbrengen, vindt de LSVb. Dan mogen zij van de studenten ook wel iets verwachten, vindt LSVb-voorzitter René Danen. *'Wij vinden het op zich terecht dat een student die zich nooit vertoont geen studiefinanciering krijgt. Ook mensen die een uitkering krijgen moeten zich immers regelmatig melden, want de samenleving wil daar terecht enige*

controle op.' Het plan stimuleert de universiteiten bovendien om meer aandacht te geven aan de studiebegeleiding. Dat was de grote wens van de studenten. De LSVb wil wel, dat studenten die hun 'presentiebeurs' verliezen in beroep kunnen gaan en dat er regels komen voor ontheffingen van de verschijningsplicht. Belangrijk aspect van het voorstel is dat de vakbond een duidelijk verschil wil tussen de presentiebeurs en het bindend studie-advies. Iedereen die gehoor geeft aan de oproepen van de studiebegeleider behoudt in dit plan zijn beurs, ongeacht de vraag of hij studieprestaties levert. Voor het studie-advies aan het eind van de propaedeuse is wel van belang of de student een bepaald aantal tentamens heeft gehaald. Een aantal dat voor elke faculteit anders is.

Reclamecodecommissie

Andere aspecten van het plan zijn een grotere betrokkenheid van studenten bij de onderwijsbeoordeling

en betere studievoorziening. Voor dit laatste wil de LSVb een onafhankelijke commissie instellen. René Danen: *'De universiteiten voeren nu dure reclamecampagnes die niet altijd zo geslaagd zijn. Wij willen daarvoor een soort reclamecodecommissie instellen, waarin vertegenwoordigers van instellingen en studenten zitting moeten hebben.'* In eerste instantie had de LSVb overwogen om niet meer aan het overleg over de tempobeurs deel te nemen. Verbetering van onderwijs en studiebegeleiding stond voor de studenten voorop. Ze vonden dat de gesprekspartners daar te weinig aandacht voor hadden.

Voor 1 januari

De minister hield vast aan zijn wens de studiefinanciering op een of andere manier aan de studievoortgang te koppelen en de universiteiten wilden in geen geval voor grote extra inspanningen komen staan. De LSVb gelooft dat hun voorstel aan ieders wens tegemoet komt. Volgens een afspraak met de Tweede Kamer moet de minister voor 1 februari een alternatief voor de tempobeurs formuleren. Het overleg wordt op 28 januari voortgezet. De woordvoerder van het ministerie wilde niet zeggen of het plan van de LSVb enige kans maakt. Volgens hem was uitdrukkelijk afgesproken dat de gesprekspartners geen mededelingen over het overleg doen.

AIO-overleg

Een 'brugklas' voor aio's is overbodig en verhindert een op maat gesneden onderwijsaanbod. Dat zegt het Landelijk AIO-overleg (LaAioO) over de recente evaluatie van het aio-stelsel. Volgens het overleg toont dit rapport nog eens aan dat aio's (assistenten in opleiding, de tweede fase) vooral meer serieus genomen willen worden. Met name hun toekomstperspectief als onderzoeker moet helderder worden. Het LaAioO legt in zijn vorige week verspreide standpunt nu eens niet de nadruk op klachten over het lage salaris. Mikpunt van kritiek is het plan van minister Ritzens om naar Frans model een schoolser en selecterend brugjaar voor aio's in te voeren. Volgens het overleg is deze overgang tussen doctoraalstudie en feitelijk promotie-onderzoek niet nodig, zolang er in de eerste fase maar genoeg ruimte is om met onderzoek kennis te maken. Nodig is het brugjaar dus niet. Het is volgens het LaAioO zelfs ongewenst. Ten eerste wordt zo de tijd voor onderzoek bekort. Bovendien hebben aio's - veel meer dan een *door de strot geduwd* standaardpakket aan cursussen - behoefte aan specifieke training, goed toegesneden op hun onderzoek. Juist het aanbod van dat soort cursussen moet nog flink verbeterd, zeggen de aio's onder verwijzing naar de recente evaluatie. Uit die evaluatie (in Nijmegen uitgevoerd) citeert het LaAioO ook, dat aio's vooral serieus genomen willen worden als onderzoeker. Hun hoge onderzoeksoutput - en het feit dat ze zich op dezelfde manier scholen als

Universiteitssecretarissen op bezoek

Vorige week vrijdag waren de secretarissen van de twaalf Nederlandse universiteiten aan de TUE bijeen voor periodiek overleg. Gebruikelijk is dat na afloop van het overleg een bezoek wordt gebracht aan een onderdeel van de universiteit; 10 januari was dat

een bezoek aan Calibre bij Bouwkunde. Hier is de 'Virtual Reality' opgebouwd, waar met behulp van een 'videobril' een ontworpen gebouw levensecht aanschouwd kan worden. TUE-secretaris Harry Roumen probeert hier die 'videobril'.

andere wetenschappers - zou daar alle reden toe geven. Dat brengt het LaAioO dan toch op de salariskorting die aio's nu krijgen. Die korting vindt het overleg, nu met steun van het evaluatierapport, nog steeds *'onredelijk'*. Even belangrijk voor een volwaardige positie noemen de aio's echter het toekomstperspectief. Doordat er

nauwelijks vaste onderzoeksbanen vrijkomen, is vooral in de alfavakken het aio-schap te vaak een opleiding tot dure werkloze. Het LaAioO pleit daarom nog eens voor meer 'post-doc' plaatsen, om gepromoveerden voor de wetenschap te behouden. En daarmee de status van het aio-schap te verhogen.

De waakhond onder verzekeraars overbodig door studentenpolis

Het bestuur van de SSGZ, de 'verzekeringsmaatschappij van en vóór studenten' overweegt om de maatschappij op korte termijn op te heffen. De Raad van Verzekerden van de SSGZ heeft het dagelijks bestuur opdracht gegeven hierover een uitvoerig advies uit te brengen. De SSGZ is na de komst van de zogenoemde AWTZ-polis voor beursstudenten, die op 1 januari is ingevoerd, voor bijna al haar verzekerden overbodig geworden. Overigens verzetten de particuliere verzekeraars zich nog steeds tegen deze 'truc' van minister Ritzen.

Margriet van Lith/HOP

'Verzekeraartje spelen hoeven wij echt niet zo nodig. Ons doel was dat studenten zich goedkoop kunnen verzekeren en als dat structureel geregeld is, kunnen wij ons opheffen. Daar kan ik helemaal achter staan.'

Anneke Westerman, bestuurssecretaris van de SSGZ, is een van de drie personeelsleden van de verzekeringsmaatschappij. Invoering van de speciale studenten-ziektekosten-verzekering op 1 januari 1992 maakt de ideële verzekering overbodig voor de grootste groep verzekerden, de beursstudenten, verklaart ze. De premie van die speciale polis is, inclusief 'wettelijke lasten', zestig gulden per maand.

De Raad van Verzekerden, het hoogste orgaan van de SSGZ, maakt zich alleen nog zorgen over het lot van de aio's en van studenten zonder studiebeurs zoals ouderen en auditoren. Die vallen immers niet onder de

AWTZ-polis voor beursstudenten.

Waakhond

Westerman vertelt dat studenten altijd de meerderheid vormden in het bestuur: *'Dit was heel belangrijk: die wisten uit eigen ervaring wat studenten aan premie konden betalen en waar ze behoefte aan hadden. Dat was bijvoorbeeld heel duidelijk aan het begin van de jaren zeventig, toen de vrouwelijke studenten ervoor zorgden dat de pil, en later ook abortus in het pakket kwamen.'* In organisatie en ideologie heeft de SSGZ naast de groeiende stroom concurrenten altijd een eigen plaats gehouden. Het was de verzekering waar je, als je je meteen als eerstejaars aanmeldde, zonder enige beperking of keuring toegang toe had. Verder heeft de verzekeraar zich de rol van waakhond aangemeten. Westerman: *'Voor de vereniging van*

verzekeraars, het KLOZ, waren wij ontzettend lastig - zonder ons hadden ze samen afspraken kunnen maken die zeker tot veel hogere premies hadden geleid.' Invoering van het 'plan-Simons' zou in ieder geval het einde van de SSGZ betekenen, daarin is geen plaats voor maatschappijen die zich alleen op een bepaalde groep richten. De particuliere verzekeraars verzetten zich overigens nog steeds tegen de deze maand ingevoerde studenten-polis. De gelderse onderlinge verzekeringsmaatschappij (GEVEO) eiste afgelopen vrijdag in kort geding afschaffing van de maatregel. De AWTZ-polis is ingevoerd voor ouderen die door een hoog gezondheidsrisico voor een onbetaalbare premie komen te staan. Verbreding van de polis tot de groep beursstudenten vindt de GEVEO onaanvaardbaar en een 'truc' van minister Ritzen om de uitgaven voor studiefinanciering te beperken. Namens de minister voerde advocaat mr. G. de Groot aan, dat vier procent van de studenten de particuliere premies zo hoog vonden, dat ze zich niet meer verzekerden. Dat vond de minister een onaanvaardbaar grote groep. De advocaat van de GEVEO gelooft eerder dat die studenten niet om financiële redenen onverzekerd rondlopen, maar uit laksheid. De uitspraak is op 24 januari.

Docenten in beroep

Afgelopen woensdag diende bij de beroepscommissie voor de examens de (van november) uitgestelde zaak van de docenten van het vak Tribotechniek (Werktuigbouwkunde) tegen de D1-examencommissie van die faculteit. Zoals bekend besloot de examencommissie om voor alle studenten die in juni of augustus 1990 hebben deelgenomen aan de deel-examens Tribotechniek, hun cijfer om te zetten in een 'gedaan' (GN), ongeacht of het een voldoende cijfer betrof. Hetzelfde gold voor studenten die zich alleen maar hadden aangemeld. De examencommissie besloot tot deze actie vanwege de kennelijke onmogelijkheid destijds om op tijd (binnen drie weken) eindcijfers voor dat vak te genereren. De docenten willen dat voor die studenten die het D1-examen nog niet gepasseerd zijn alsnog een cijfer berekend wordt, maar zijn wel bereid om per individuele student naar oplossingen te zoeken als die daardoor in moeilijkheden komt. De examencommissie stelde op de zitting dat het college van beroep niet ontvankelijk kan zijn voor de eis van de docenten. Die zouden geen rechtstreeks belang hebben, is er geen sprake van 'binnen redelijke termijn' en is wat die termijn betreft bovendien de wet overtreden (die stelt dat een beroepszaak binnen dertig dagen aanhangig gemaakt moet worden). Inhoudelijk is het argument dat bij studenten verwachtingen zijn gewekt, die in 'redelijkheid' niet teruggedraaid kunnen worden. Binnen veertien dagen doet de beroepscommissie (schriftelijk) uitspraak. (G.Z.).

Kort

Geverfde haren en chemie

Al eeuwen lang verven vrouwen, maar ook mannen hun haren. De gevolgen daarvan voor de structuren in die haren zijn het onderwerp van de lezing van dr. Peter Busch (Henkel Oleochemicals Nederland BV) voor de Chemische Kring Eindhoven. De lezing begint 14 januari om 20.00 uur in de grote zaal van het Academisch Genootschap, Parklaan 93.

Sekseverschillen in de techniek

De rol van het veranderende Europa met betrekking tot sekseverschillen in wetenschap en techniek staat centraal in het congres van de GASAT dat 25 tot en met 29 oktober plaatsvindt op de TUE. De GASAT-groep (Gender and Science and Technology) probeert sociaal verantwoordelijk en seksneutraal natuurwetenschappelijk en techniekonderwijs te bevorderen. Informatie: drs. Marja Brand, BG 1.26, tst. 2083.

Jessi

De onderzoeksorganisatie FOM en STW zijn uit het Europese chipsprogramma Jessi gestapt. Na twee jaar touwtrekken komen ze tot de conclusie dat noch de Nederlandse regering noch de Europese Commissie zich genoeg inzet voor de fundamentele kant van de chiptechnologie. En dan heeft het weinig zin meer om onderzoekers aan te zetten tot het maken van gezamenlijke onderzoeksvoorstellen. De kans dat er nog geld voor komt, is praktisch nihil geworden.

Informatie voor starters

Het oprichten van een eigen bedrijf is niet zo gemakkelijk. Daarom wil Thinktank met een lezing van ir. G. Koolen, van adviesbureau Koolen, de problemen de revue laten passeren. Woensdag 22 januari om 19.45 uur in collegezaal 15a van het auditorium.

Studievoorzichting TU Delft

De studievoorzichters van de TU Delft moeten een eenduidiger beeld van de universiteit geven. Dat schrijft een projectgroep studievoorzichting in een voorstel voor de aanpak van de studievoorzichting in de jaren negentig. Daarvoor stelde de universiteitsraad onlangs 3,5 ton beschikbaar.

Prijsvraag milieutechnologie

Het begrijpelijk maken van milieutechnologie vormt het doel van het Teyler Initiatief. Personen of instanties die op dit gebied gepresteerd hebben, komen in aanmerking voor een prijs, (15.000 gulden en een replica van een voorwerp uit het Teylers Museum). Eigen projecten, maar ook activiteiten van anderen kunnen voor 31 januari 1992 kandidaat gesteld worden. Inlichtingen: tel. 023-319010.

Rectificatie

De musical Knickerbocker Holiday wordt op de volgende dagen en tijden uitgevoerd: 17 en 22 januari Globezaal Schouwburg Eindhoven aanvang 20.30 uur. En 24 januari in theater De Schalm Veldhoven aanvang 20.15 uur.

Prof.dr. David Ullman:

'Communicatie is van vitaal belang voor ontwikkeling van een produkt'

'De resultaten van mijn onderzoek kunnen binnen één tot vijf jaar in de praktijk gebracht worden. Daarmee zal de communicatie via de technische informatie een stuk verbeteren. De technici krijgen dan ook inzicht in het hoe en waarom van een ontwerp,' aldus prof.dr. David G. Ullman. Ullman geeft donderdag 23 januari een lezing over nieuwe technieken voor het ontwerpen. In zijn toespraak zal blijken, dat het binnen het traject van produktontwikkeling vooral hapert op het gebied van de communicatie.

Joop Wenstedt

Prof.dr. David Ullman van de Oregon Universiteit in de Amerikaanse plaats Corvallis, leidt het onderzoek naar het ontwerpproces en het ontwikkelen van hulpmiddelen daarvoor. Doel daarvan is om het traject van produktontwikkeling en mogelijke latere wijzigingen in produkten te verbeteren. Op dit moment is Ullman gast-docent aan de Universiteit Twente in de faculteit Werktuigbouw. Bij zijn studie ging Ullman uit van de menselijke aspecten bij het ontwerpen. Om dit goed te kunnen doen, maakte hij talloze video-opnames van ontwerpers achter hun tekenbord. In de video's komen ze uitgebreid aan het woord. *'Je ziet en hoort dan hoe ze werken. Zo krijg je inzicht in de methodes en tegelijkertijd zie je waar het aan schort in de werkwijze,'* aldus Ullman. Tijdens de lezing zal hij een deel van deze video-opnames laten zien.

Communicatie

Eén van de observeringen gemaakt tijdens het onderzoek, was dat technische tekeningen weliswaar de

benodigde technische informatie geven maar niet de bijbehorende achtergronden.

Een nadelig gevolg daarvan is dat technici, die het produkt moeten wijzigen, inzage noch informatie hebben over de de ontwerpkeuzes bij de oorspronkelijke ontwikkeling. *'Juist die communicatie is van vitaal belang voor de doorontwikkeling van het produkt,'* meent Ullman. Hoe krijgt zo'n ontwikkelaar zijn visie en daarmee het ontwerp bij elkaar, is een vraag voor de technici die de tekening na verloop van tijd onder zijn neus krijgt. Met als gevolg dat ontwikkelaars in een later stadium het hele proces opnieuw moeten ondergaan, domweg omdat ze niet snappen hoe hun voorganger er toe kwam. Op basis van deze uitgangspunten ontwikkelde Ullman het communicatiemiddel dat 'design history tool' als naam kreeg. Hiermee kunnen de technici informatie vinden over het hoe en waarom van elk onderdeel in een ontwerp. Tevens blijkt dan duidelijk wat de ontwikkelingsgeschiedenis was en op welke

grondbeginselen de keus voor de constructie berust.

Schetsen opslaan

Het klinkt voor de hand liggend. Toch kwam Ullman bij zijn onderzoek de nodige problemen tegen. Hoe leg je ruwe schetsen vast in een Computer Aided Design (CAD) programma? *'De meeste CAD-programma's zijn eigenlijk alleen geschikt voor de latere fases van het ontwerpproces. Schetsen vormen echter een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling in het begin van een produkt,'* aldus Ullmans ervaringen. Daarom ontwikkelde hij een systeem, dat het mogelijk maakt de schetsen op te slaan en zelfs uit te werken tot een model. Op het moment is van deze systemen nog weinig concreets te zien. Maar volgens Ullman: *'Is het mogelijk om binnen één tot vijf jaar beide systemen tot een praktisch bruikbaar geheel om te vormen. Om één en ander te visualiseren zal ik diverse opnames laten zien, die de betrokken deskundigen zeker zullen aanspreken.'*

Het resultaat van deze onderzoeken heeft Ullman vastgelegd in een binnenkort te verschijnen boek: *'The mechanical design process'*, uitgegeven bij McGraw Hill.

Lezing prof.dr. David G. Ullman, nieuwe technieken voor ontwerpen Donderdag 23 januari, 14.00 uur in de collegezaal van W-hoog. Nadere informatie: tst 2342.

Onderzoek flexibele assemblage- en lascel

Eind vorig jaar rondde de TUE het onderzoek af naar de onbemand werkende fabricagecel. Dit maakte deel uit van vier landelijke onderzoeksprogramma's naar flexibele productie-automatisering. Het Eindhovense aandeel richtte zich op een flexibele assemblage- en lascel (FALC) voor families van plaatstalen produkten. Een deel van de onderzoeksresultaten wordt tijdens een symposium vrijdag 24 januari gepresenteerd.

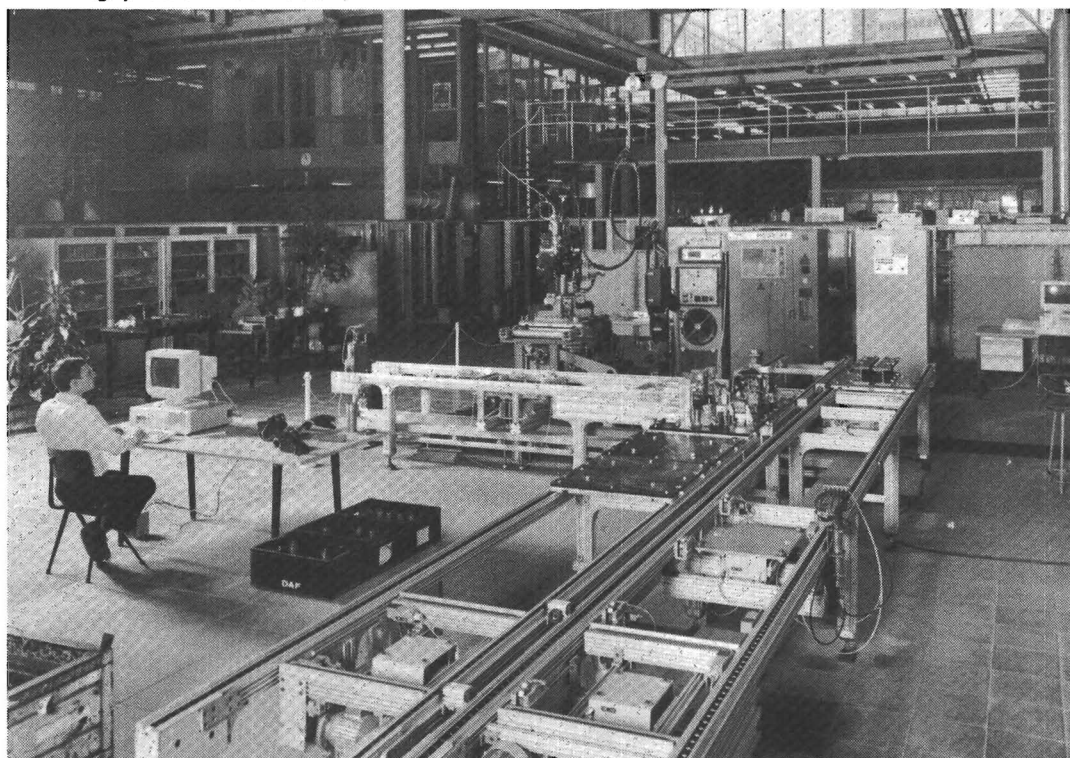
Naast lezingen biedt het programma een aantal sterk praktijkgerichte demonstraties: CAD/CAM, ontwerpen met features, cel-besturing en communicatie, ontwerp van een open besturingsysteem voor robots,

productie met behulp van geautomatiseerde systemen, simulatie van productie-cellen met behulp van computers en software-correctie van productie- en meetmachines.

Deelname is gratis. Meer informatie: secretariaat WPA. tst 2630.

Colloquium over het gebruik van exergie

Ter gelegenheid van het afscheid van ir. Huib Hendriksen van de faculteit werktuigbouwkunde organiseert het dispuut dQ een colloquium over 'het gebruik van exergie'. Dinsdagmiddag 21 januari vanaf één uur in zaal 1 van het rekencentrum. Sprekers zijn prof.ir. J. van Lier, TU Delft, over energie-analyses, prof.dr. W. van Gool, Rijksuniversiteit Utrecht, over het gebruik van exergie in de analyse en optimalisatie van chemische processen en prof.dr. G. Alefeld van de TU München over thermodynamica en warmtepompen. Dagvoorzitter is prof.ir. Anton van Steenhoven. Meer informatie: dispuut dQ, tst 2110.

INTERVIEW

'Dansen is niet truttig, maar het is juist heel sociaal'

'Veel dansscholen nemen een simpele versie van een modern dansje in hun programma op die Hollanders een beetje in hun poten kunnen krijgen. Maar wij zoeken echt naar de basis, het origineel. We gaan naar iemand toe die veel van een bepaalde dans afweet.' Aan het woord is Eduard Spelier, oprichter van de studentenvereniging Footloose. Binnen een jaar tijd is het gezelschap uitgegroeid tot 210 leden die serieus bezig zijn met alles wat met dans te maken heeft. Dinsdagavond 17 december gaven ze een demonstratie bij de uitreiking van de Academy Award 1991. En in februari werken ze met Studium Generale samen aan een cyclus over de tango. Footloose geeft dan een workshop die ruim vier uur zal gaan duren.

Ilona Bastiaanse

'Al lijkt het er misschien veel op, we willen geen concurrentiestrijd aangaan met andere dansscholen. We

willen alleen het dansen in het algemeen en voor studenten uit Eindhoven in het bijzonder bevorderen,' aldus Spelier. Footloose is begonnen met leden die dansen altijd al leuk vonden en een 'stijldans' achtergrond hadden. Maar in de tussentijd is dat grondig veranderd: het aanbod aan dansen en workshops is aanzienlijk uitgebreid. Zo zijn er twee cursussen stijldansen voor beginners en één cursus Rock & Roll. In het najaar is de organisatie met succes met een jazzballetgroep van start gegaan. (Vermoedelijk niet in de laatste plaats omdat het drie keer zo goedkoop is als bij een 'gewone' dansschool.) Voor optredens onderhouden ze goede contacten met Doppio en ESMG. Daarnaast is veel ruimte gecreëerd voor allerlei andere gezamenlijke activiteiten: één keer in de twee weken staat een dansavond op het programma, of een film- of bowlingavond. En zijn er internationale danswedstrijden voor studenten waaraan ook Footloose deelneemt. 'Je hebt ongeveer één of twee cursussen nodig als basis,' legt voorzitter Joost de Vries uit. 'Daarna kom je in een groep terecht die één bepaald aspect aanpakt. Bijvoorbeeld figuren. Daarvoor trekken we iemand aan die weet hoe het oorspronkelijk is.' Zelf danst hij al zes jaar lang de Argentijnse tango en doet hij aan tapdansen. Hij traint ongeveer drie uur per week en reist van Gent tot Amsterdam om mee te maken wat er zoal op het gebied van de Tango gebeurt. 'De Tango is trots.

Open opinie

Lik-op-stuk-beleid AOR

Hulde aan de AOR-portiers; er wordt eindelijk wat gedaan aan het 'duw-en-trekwerk' op de dansvloer, ook wel pogo genoemd.

De swingende massa wordt bevrijd van onverlaten die menen op iedere plaat, inclusief die van BZN, te moeten pogoën. Door deze mensen zonder pardon de deur uit te zetten, hopen de AOR-deurwachters het pogoën in te perken en de overige swingers tevreden te stellen. Een doelstelling om te waarderen. Toch dienen er enige kanttekeningen bij dit 'lik-op-stuk'-beleid te worden geplaatst. Het is ten eerste erg subjectief: de 'dansvloeropzichter' bepaalt of een plaat pogo-geschied is of niet. Zo blijkt het 'Sweet Child O' Mine' van

Guns N' Roses niet het predicaat 'geschikt' mee te krijgen. Het blijft voor de pogo-liefhebber een gok om een plaat 'juist' in te schatten. Er dient dus wat dit punt betreft een duidelijk en strak beleid gevoerd te worden: wel of geen pogo. Indien dit beleid leidt tot algehele verbanning van de pogo uit de normale swingavonden zou het organiseren van zogeheten pogo-parties een alternatief kunnen bieden voor pogoërs. Ten tweede dient er in geval van uitzetting een correct garderobe-beleid gevoerd te worden: de overtreder van de 'danswet' dient direct na of liefst nog voor zijn uitzetting voorzien te worden van zijn persoonlijke eigendommen. Dit is gezien het huidige temperatuurverschil tussen binnen en buiten geen onredelijke eis.

Ronald Vermeeren

Activiteiten:

Maandag
Elke 2e en 4e maandag van de maand **dansavond** van 20.00-24.00 uur. Zaal Ramona, Schootsestraat 66.

Dinsdag
Figuren-uitwisselingsclub
19.30-21.00 uur, **Samba, slow-fox en Weense wals** 21.00-22.30 uur. Zaal Belleveu, Lijmbeekstraat 173.

Woensdag
Jazzballet (beginners) 18.00-19.15 uur, **jazzballet (gevorderden)** 19.15-20.30 uur. Balletstudio, Hermanus Boexstraat 1b. **Stijldansen (beginners)** 19.00-20.30 uur, **stijldansen (gevorderden)** 20.30-22.00 uur. **Trainingsclub technieken** 22.00-23.30 uur. Gemeenschapshuis Oud-Gestel, Hoogstraat 297a.

Donderdag
Show-team 19.00-20.30 uur, **Rock & Roll (beginners)** 20.30-21.30 uur, **Rock & Roll (gevorderden)** 21.30-23.00 uur. Zaal Belleveu, Lijmbeekstraat 173.

De avonden starten op dinsdag 21 januari.
Inlichtingen en aanmelden:
Niels Ketelaars, tel. 455502.

Het gaat erom het publiek in vervoering te brengen. Iedere dans heeft eigenlijk zijn eigen gevoel, zijn eigen identiteit. En dat is nu juist het mooie aan dansen.' In de toekomst wil de vereniging trainingclubs van ongeveer veertig mensen die met elkaar trainen en gezamenlijk demonstraties verzorgen. De club gaat waarschijnlijk een workshop Spaans dansen organiseren. En in april wil de organisatie in Eindhoven studentenkampioenschappen op touw zetten. Spelier: 'We zien het zelf niet als een sport. Maar we zijn er wel serieus mee bezig.'

AUTORIJSCHOOL DIKS

Speciale
studentenaanbieding !!!

5 autorijlessen +
1ste rijexamen voor
f 100,-
Daarna f 32.50 per 60 min.

Tel: 040 - 44 53 17

Engelse les dient vooral als trefpunt tussen mannen en vrouwen

Op het kegelavondje van het laboratorium-personeel blijkt opeens dat naast de hoogste tien ook de 54e plaats op de ranglijst goed is voor een prijs. Mijn vrouw wordt naar voren geroepen en neemt onder daverend applaus een handdoekje in ontvangst. Een dergelijk voorval is tekenend voor de manier waarop westerlingen door de Japanners behandeld worden: als bijzondere personen, maar met een sterke dubbele betekenis van 'vreemd'. Japan-watchers schrijven de positieve discriminatie toe aan de overwinning van de VS op Japan in de laatste wereldoorlog: 'een volk dat tot zoiets in staat is, moet voor eeuwig als superieur beschouwd worden'. In minder dan een jaar tijd heeft Sumitomo (Smeets) een bekendheid binnen het bedrijf die een manager met vele jaren ervaring doet watertanden.

René Smeets

Een dergelijke gewaardeerde positie als gastarbeider is echter slechts voor westerlingen weggelegd. De vele, vaak illegaal in Japan verblijvende arbeiders uit het Midden-Oosten en Zuid-Oost Azië verrichten vooral werkzaamheden die gekarakteriseerd worden door de drie K's: kitsui (zwaar), kitanai (vuil) en kiken (gevaarlijk). Een aantal van hen leidt een zwervend bestaan en is daarmee een doorn in het oog van de zo op orde en veiligheid gestelde Japanners.

Zwart gat van informatie

In de hogere functies zijn buitenlandse werknemers zeer schaars, zeker buiten het taalonderwijs circuit. Wat wetenschappelijk onderzoekers betreft, kent Japan een zelfde soort import-export verhouding als voor handels-artikelen geldt. In 1989 vertrokken volgens het Japanse ministerie voor internationale handel en industrie maar liefst acht maal meer Japanse onderzoekers naar Europa (21 duizend personen) dan dat er Europese onderzoekers in Japan kwamen werken. Ten aanzien van de VS ligt de verhouding zelfs twaalf op één. Voor Zuid-Oost Azië is de verhouding vrijwel omgekeerd: steeds meer Aziatische onderzoekers veranderen hun voorkeur voor Californië als werkterrein ten gunste van het technologische mekka rondom Tokio. Gezien het verwachte enorme tekort aan onderzoekers doen overheid en industrie verwoede, maar tot nu toe vergeefse pogingen om ook westerse onderzoekers aan te trekken. Bedrijven proberen door het binnenhalen van buitenlandse onderzoekers in hun laboratoria de 'internationale' sfeer te vergroten. In een recente nota wordt Japan een 'zwart gat van informatie' genoemd. De kopieërafdeling in ons bedrijf draait op volle toeren, en met verbazing zag ik op diverse plaatsen exacte kopieën liggen van mij maar al te bekende proefschriften, uit Eindhoven natuurlijk. Waar de produktie van patenten die van de VS nu evenaart, blijft het aantal Japanse wetenschappelijke publikaties ver achter bij die van andere geïndustrialiseerde naties. Een van de oorzaken hiervan moet gezocht worden in de belabberde financiële situatie van de universiteiten. De overheidsbijdrage aan rijksonderzoeksinstituten en universiteiten is procentueel gezien 50 tot 70 procent lager dan in Groot-Brittannië of de VS. Het laboratorium van een

universiteit dat ik bezocht bestond grotendeels uit apparatuur die door de industriële contractpartner afgedankt was. Dit staat in schril contrast tot de welhaast overgeïstrumenteerde industriële laboratoria. Toshiba werft sinds kort buitenlandse, pas afgestudeerde ingenieurs, en biedt hen een contract voor drie jaar aan. Met gunstige voorwaarden, onder andere goedkope en goede huisvesting en gratis taalonderwijs. In dit bedrijf, ter grootte van Philips, werken (in Japan) slechts circa 50 buitenlandse ingenieurs, grotendeels Chinezen uit Hongkong of Taiwan. Waarom bestaat bij westerse onderzoekers zo weinig animo om te gaan werken in Japan? Een van de belangrijkste redenen is de (wederzijdse) onbekendheid met taal en cultuur. Een westerse werknemer mag niet verwachten met Engels uit de voeten te kunnen. Vooral jonge Japanse ingenieurs tonen een verbazingwekkend onvermogen om in het Engels te communiceren. De door de bedrijven georganiseerde Engelse les dient vooral als trefpunt van jonge mannelijke en vrouwelijke werknemers. De taalbarrière plaatst de westerse onderzoeker in een isolement dat het werken sterk bemoeilijkt. Geregeld passeren interne, voor mij onleesbare, rapporten mijn bureautje waarvan de inhoud direkt verband houdt met mijn werk. Geïsoleerdheid is echter niet alleen een gevolg van de taalbarrière. Japan is zo homogeen, en het gedrag van de inwoners zo gereglementeerd en voorspelbaar, dat een buitenlander met zijn ongreepbare temperament en grilligheid een onberekenbare factor vormt in de gesloten linies van het Japanse bedrijfsleven.

Talencursus

Het eerste halfjaar kreeg ik speciaal een medewerker toegewezen vanwege zijn kennis van de 'spirit of European people'. Hij had gedurende twee maanden een talencursus in Londen gevolgd. Een groot verschil tussen Europese en Japanse ingenieurs is de totale inzetbaarheid van de laatsten. Elk voorkomend karwei moet de ingenieur zelf opknappen. Of dat nu kabels leggen is in de experimenteer ruimte, het ontwerpen van een schakeling of het schoonmaken van het kantoor, iedereen doet alles. Nadat de bezems in de kast zijn opgeborgen, verplaatst de ingenieur zich naar zijn werkstation om zich

Dit is het vierde (en laatste) verhaal van René Smeets (E). Hij deed in Japan onderzoek bij Toshiba. Eerdere verhalen verschenen in Cursor 8, 12 en 18.

vervolgens aan de studie van ingewikkelde aerodynamische processen in schakelaars te begeven. Het ontbreken van een technische en secretariële staf voor constructieve en administratieve werkzaamheden lijkt inefficiënt, maar vergroot de betrokkenheid met het werk aanzienlijk. Het is mijn ervaring dat de westerse onderzoeker ook op dit gebied veel privileges geniet ten opzichte van zijn Japanse collega.

Rood potlood

Het vasthouden van een bezem is voldoende om een vastberaden groepssolidariteit te tonen. 'Westerlingen gaan in hun eigen land toch om 17.00 uur naar huis, dus wat een inzet wordt er wel niet getoond als ze om 20.00 uur gaan.' Ook de vrijheid die ik geniet in onderzoekskeuze is een ongekende luxe, zeker in Japan. Als gevolg van het belang dat er in de Japanse groep wordt gehecht aan de 'wa', de harmonie, is het kritisch beschouwen van elkaars werk niet erg ontwikkeld. Voordrachten zijn meestal eenrichtingsverkeer, en discussiëren is synoniem met *erover praten*. Alleen de general manager is aan zijn rang verplicht om tenminste één punt van kritiek aan te roeren. In mijn geval wordt het rode potlood gehanteerd, en staat op het schutblad van menig verslag keurig geschreven: 'Please consider', waarna het de taak van de auteur is om het geschrevene gewoon 'te veranderen'.

René Smeets schrijver van deze reeks voor de poort van Toshiba in Japan. Foto: G. Verborg.

Dus u denkt dat u op hoog niveau kunt opereren bij PTT Nederland?

Koninklijke PTT Nederland NV

zoekt bijna of net afgestudeerde academici in bijvoorbeeld accountancy, bedrijfseconomie, bedrijfskunde, econometrie, elektrotechniek, informatica, technische natuurkunde en rechten.

Geén dames en heren die van plan zijn om rustig naar het

pensioen toe te schuifelen. Maar mensen, die een goed verstand koppelen aan een krachtige, resultaatgerichte aanpak.

Met een besmettelijk enthousiasme en een aangeboren weersin tegen een zinsnede als 'laat maar morgen is er weer een dag'.

Als u vindt dat wij nogal hoge eisen stellen, heeft u gelijk. Want we willen namelijk absoluut zeker zijn van de kwaliteiten van onze medewerkers en medewerkers. Binnen alle geledingen, op alle niveaus en in alle disciplines. Dus ook van onze nieuwe generatie generalisten en specialisten.

PTT is 's lands grootste transporteur van informatie. En dat willen wij graag blijven.

Dat betekent alert reageren, investeren - in techniek en mensen - en vooruit lopen op ontwikkelingen.

PTT gaat als marktgerichte organisatie deze uitdaging op alle fronten aan. U heeft dan ook ongetwijfeld gemerkt, gezien en gelezen dat PTT op allerlei gebieden zijn nek uitsteekt.

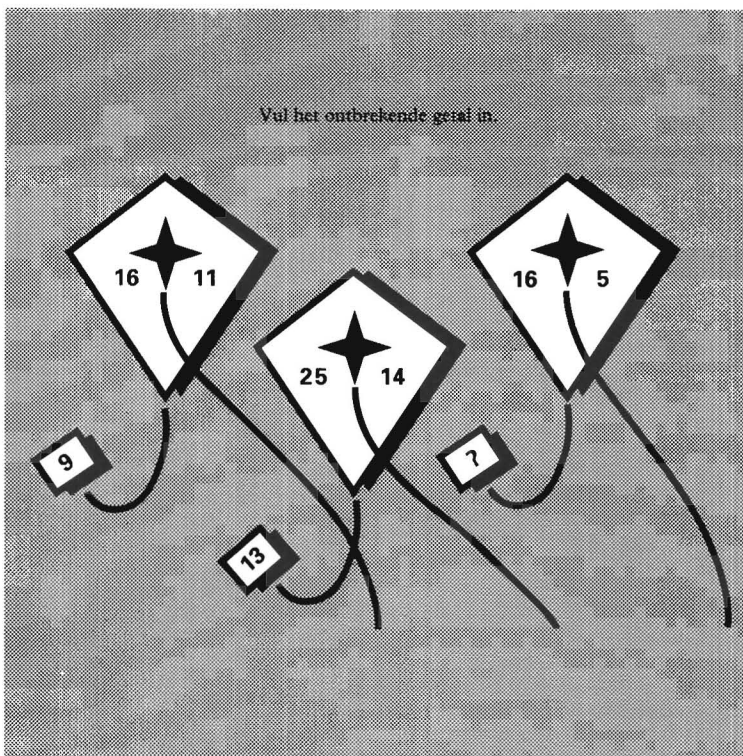
Vaak tot ver over onze grenzen. Kortom, beweging en expansie zijn synoniem aan PTT.

Daarom zijn wij uitsluitend geïnteresseerd in jonge vrouwen en mannen met het talent en de mentaliteit om hun eigen loopbaan uit te stippelen.

Die in staat zijn onze - en hun eigen - belangen met verve te verdedigen en geen kans onbenut laten om die verder uit te bouwen.

Waarbij PTT Nederland er uiteraard voor zorgt dat ze de ruimte krijgen. Compleet met snel groeiende bevoegdheden en arbeidsvoorwaarden die dat tempo blijven volgen.

Vul het ontbrekende getal in.

Maar nogmaals, we willen zeker zijn van onze zaak.

Daarom is de selectieprocedure even gevarieerd als zwaar. Als u bovenstaand vraagstuk snel heeft weten op te lossen, is dat een pré, maar onze psychologische test heeft veel meer om het lijf. Als u na het eerste gesprek het gevoel

heeft 'binnen' te zijn, krijgt u het wellicht moeilijk in de daarop volgende gespreksronden.

En als u eenmaal bent aangenomen, zult u moeten passen in de mobiliteit en flexibiliteit van PTT Nederland. Denkt u na deze welgemeende waarschuwingen nog steeds te passen in

ons profiel, dan is uw gemotiveerde sollicitatiebrief welkom bij Koninklijke PTT Nederland NV, concernstaf Management Development, Postbus 15000, 9700 CD Groningen.

Voor meer informatie kunt u ons bellen: 06-0142.

PTT. Waar mensen 't maken.

In april oplevering verwacht

Renovatie Paviljoen bedrijfskunde nadert haar voltooiing

Het aloude Paviljoen, waar nu de faculteit Technische Bedrijfskunde is gevestigd, ondergaat een grondige renovatie. Het gebouw was dan ook toe aan een grote opknabbeurt. Vrijwel alle kamers en werkruimten delen in de vernieuwing waarmee een totaalbedrag gemoeid is van globaal 3,5 miljoen gulden. Terwijl onderwijs en onderzoek aan deze grootste faculteit gewoon doorgaan, vordert het werk en is zelfs het grootste deel al klaar. Zo heeft de kantine een opvallend nieuwe gedaante gekregen. In april dit jaar is het hele werk naar verwachting afgerond.

Hendrik Venema

'Het was heel hard nodig,' meent directeur beheer Leo de Kort. 'Anno 1990 zou de oude toestand echt niet meer kunnen.' Toch heeft het best nog wat hoofdbreken gekost. Enkele jaren terug stond men voor de keus. Voor nieuwbouw had de minister de geldkraan dichtgedraaid, niettemin zat de faculteit in een gebouw dat niet meer voldeed. De Bouwtechnische dienst (in de persoon van ir. Koos Vercouteren) ontwikkelde in samenwerking met de faculteit een plan voor totale renovatie. In januari 1991 zijn de werkzaamheden begonnen. 'Een gigantisch zware klus,' meent het tegenwoordige hoofd van de Btd ir. Cees Rijnen. Iedereen moet tweemaal verhuizen. Eerst van de eigen kamer naar een dichtbijzijnde ruimte en daarna weer terug.

Gruis

Het paviljoen was het eerste gebouw van de TUE, en is dus ruim 35 jaar oud. De Btd oordeelde dat het gebouw, destijds de huisvesting van alle toenmalige faculteiten (E, W, T en N) nog in goede staat verkeert, maar vond wel dat aanpassing nodig was. In een groot aantal kamers waren kale betonpalen en betonplaten nog zichtbaar. 'Soms kwam gruis naar beneden op de PC's en printers,' vertelt De Kort.

Het paviljoen had ook niet zozeer het karakter van een definitief gebouw, het was meer voor tijdelijk bedoeld. Tijdelijke gebouwen staan echter vaak het langst, gewoon omdat ze goed voldoen. Dat was ook hier het geval. Het had echter de tekortkomingen van de jaren vijftig. Zo was er weinig

warmte-isolatie. Op verschillende plaatsen was er nog enkel glas. Wel was er veel aandacht besteed aan goede benutting van daglicht (iets waar tegenwoordig minder op wordt gelet). Maar vloer, plafond en tussenwanden lieten steeds meer te wensen over, en boden de collegezalen een uitgeleefde aanblik.

Dubbelglas

Overall komt nu dubbelglas, ook aan de zuidkant. Verder is voor het hele interieur een binnenhuisarchitect

Ook wordt er efficiënter kunstlicht aangebracht. De lampen naast de ramen krijgen in de meeste gevallen een aparte schakelaar, om onduidelijke reden echter niet overal.

Gratis daglicht

Of dit tot de verwachte energiebesparing leidt, valt te bezien. In de jaren zeventig zijn namelijk op de meeste plaatsen de bovenste ramen dichtgemaakt met dunne platen. Gratis daglicht en daarmee warmte kwam dus niet meer naar binnen. Nu is de hele dag kunstlicht nodig. Het nieuwe lage plafond is weliswaar helder, maar kan die vroegere toestand moeilijk evenaren. Op de gangen blijft het plafond laag zoals voorheen. De daglichtkokers die er eerst waren, zijn echter dichtgemaakt. Het verlaagde plafond geeft wel enigszins een benauwend gevoel.

Omvangrijk

'Renovatie is veel omvangrijker dan nieuwbouw,' weet De Kort uit erva-

De kantine voor Bedrijfskunde biedt nu een geheel vernieuwde aanblik.

ingeschakeld. De totale coördinatie berust bij de Btd. Die schreef ook alle bestekken. Hans van den Berg treedt op als projectleider. Voor de faculteit is Jan van der Wulp de coördinator. Rijnen benadrukt de goede samenwerking met de faculteit.

'Dat moet ook, wil je zo'n strak schema halen,' vindt hij. Het werk in de meeste zijvleugels is inmiddels gereed. In een strak schema van zes weken per zijvleugel. De renovatie van de collegezalen (nieuwe banken en akoestische beplating) is voornamelijk tijdens de laatste tentamenperiode uitgevoerd. Inmiddels is het hele karwei op een oor na gevild. De laatste hand wordt nu aan de A-vleugel (bij binnenkomst rechts) gelegd.

In alle werkkamers komt een verlaagd plafond met licht isolerende platen.

ring. Vaak komen verrassingen tevoorschijn, zoals een vloer die niet waterpas meer is. 'Je kunt niet alles van tevoren voorzien' valt Rijnen bij. 'Als je een plafondplaat weghaalt, dan ontdek je weer iets onverwachts.' De diverse aannemers werken daarom op zogeheten regiebasis. De Btd-baas kan desondanks trots melden dat 'alles binnen het budget is uitgevoerd'.

Toch kost de hele renovatie maar een kwart van wat nieuwbouw zou kosten, is de schatting. 'De bewoners zijn zeer tevreden,' meldt directeur De Kort. 'Wij gaan er verder van uit dat bedrijfskunde in het Paviljoen blijft. Dat is een nadrukkelijke wens van ons.'

**Rijkschool
MARINUS**

sinds 1967

auto-opleiding:

20 lessen: f 550,-

motor-opleiding:

10 lessen: f 275,-

theoriecursus:

f 72,50

tel: 040 - 424 215

Fuzzy, wat maak je me nou

Vage logica maakt h in zwart-wit denken a

Fuzzy logic krijgt de laatste tijd veel belangstelling. Naar het lijkt vooral in de buitenlandse academische wereld en de industrie. In hoeverre biedt deze software de gebruiker iets nieuws, en in welke mate is het een verbetering op de bestaande kunstmatige intelligentie en neurale netwerken? Is het een typisch Japanse modekreet? Of blijkt eens te meer dat in het Verre Oosten kennis over de vakgebieden heen getild wordt om tot gebruiksvriendelijke applicaties omgetoverd te worden? Goed, fuzzy logic bekt lekker, zeker in een tijd waarin volwassenen met pluche beertjes rondzeulen. De tijd zal ook leren of het begrip méér inhoudt, dan een neologisme, of dat Europa weer eens achter de feiten aansukfelt.

Lizet Kruffy

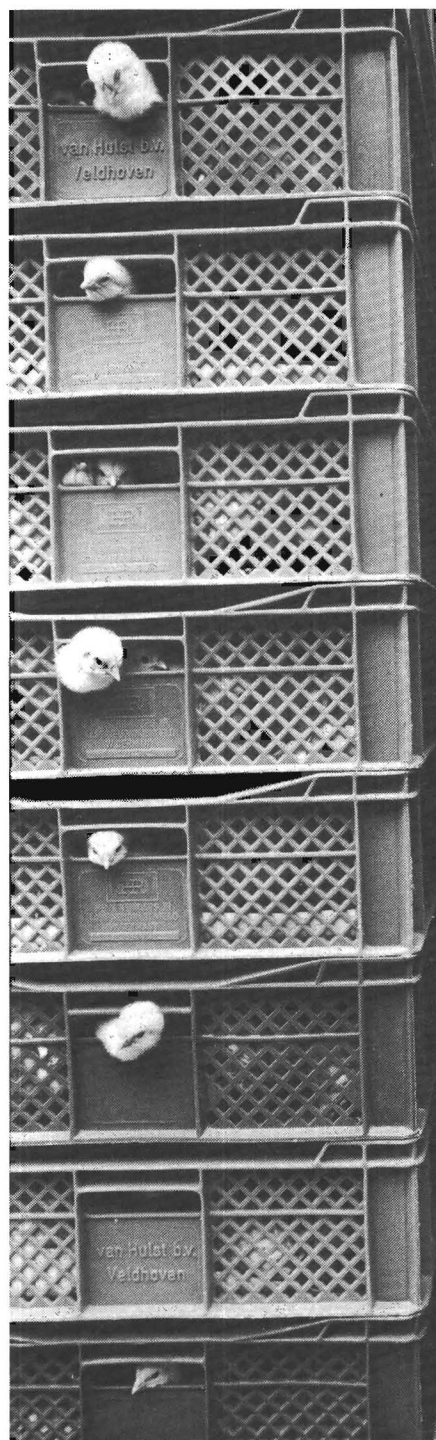
Voormalig TUE
prof.dr. Arian van
der Wal: 'In fuzzy
kun je redeneren
met percentages...'

Waar komt de kreet fuzzy vandaan? Een kleine excursie in de Engelse taal maakt duidelijk dat het woord 'fuzz' ons betekent. Het slaat op de pluusjes die jonge vogeltjes warmhoudt vóór zij hun strakke verenpak krijgen. Zo kreeg het de betekenis 'niet scherp afgebakend en vaag'. In het Frans heet dat 'flou' en in het Japans 'aimai'. In de technische wereld kreeg fuzzy een betekenis, waarin ambiguïteit en vaagheid passen, gebaseerd op menselijke intuïtie in plaats van op waarschijnlijkheid. Voor het eerst werd de term op deze manier gebruikt in, waar kan het ook anders, Californië. Lofti Zadeh was in Berkeley hoogleraar aan de universiteit van Californië toen hij in 1965 de theorie van fuzzy logic introduceerde in het tijdschrift *Information and Control* (1965). Hij meende dat conventionele computerlogica niet in staat is om data te manipuleren die subjectieve of vage menselijke ideeën representeren, zoals 'mooi' of 'tamelijk warm', of 'kleine en grote' getallen.

Middelbare leeftijd

Tot die tijd gaf computerlogica de werkelijkheid alleen in eenvoudige termen weer als aan/uit, of ja/nee. Zwart-wit dus. Fuzzy logic stelt de computer in staat om duidelijk onderscheid te maken tussen verschillende grijs tinten in de gegevensmassa. Daarbij volgt de computer een

vergelijkbaar afwegingsproces als het menselijk brein. De fuzzy-technologie is uit die theorievorming ontwikkeld om moderne procesbesturings- en dataverwerkingssystemen gemakkelijker in het gebruik te maken. Zadeh paste de fuzzy afgrenzingen voor het eerst toe in de (toegepaste) wetenschap en zo werd de fuzzy engineering geboren. Hoe pas je nu die vage grenzen in de technologie toe? Het van oorsprong Japanse bedrijf Omron, dat zich mondiaal tot voorrechter van de fuzzy logic heeft ontpopt, legt het als volgt uit. Neem nu het begrip 'middelbare leeftijd'. Daarbij heeft iedereen een bepaald beeld voor ogen. Maar niet hetzelfde beeld. Het is een begrip met vage grenzen. Stel dat 45 jaar middelbaar

Fuzzy Logic. Wat is het en wat kun je ermee?

Terwijl in China en Japan theorie en praktijk rond fuzzy logic een grote vlucht hebben genomen, staan de ontwikkelingen in Europa nog in de kinderschoenen. De belangstelling neemt nu ook in Europa toe. Vage logica, luidt de vertaling. Daarmee pas je menselijke intuïtie en ervaringskennis in een expert systeem in. En daarom heeft niet iedereen de behoefte fuzzy logic los te zien van kunstmatige intelligentie en neurale netwerken. In Japan kent fuzzy logic al vele toepassingen op allerlei gebieden. In huishoudelijke apparaten vervangt het ingewikkelde bedieningspanelen. In de industrie kunnen complexe systemen op een relatief eenvoudige manier

beschreven worden in vergelijking met huidige methoden. Studium Generale organiseert een informatie-sessie over dit onderwerp. Aan het woord komen prof. Arjan van der Wal, werkzaam bij het Japanse bedrijf OMRON (met sinds kort een vestiging in Den Bosch) en voormalig hoogleraar aan de TU Eindhoven, en emeritus hoogleraar regeltechniek prof. ir. Hans van Nauta Lemke van de TU Delft. Van der Wal geeft een inleiding over fuzzy logic. Toepassingen ervan zullen worden besproken door Van Nauta Lemke.

Fuzzy Logic
Woensdag 29 januari
11.45 tot 13.00 uur
Grote zaal auditorium

de computer mogelijk grijstinten an te brengen

is. Dan kun je niet zeggen dat mensen van 35 of 55 absoluut niet middelbaar zijn.

Ervaringskennis

Het gevoel leeft echter, dat middelbaar tussen die twee grenzen leeft. Aan de andere kant is het duidelijk dat mensen jonger dan 30 en ouder dan 60 duidelijk niet-middelbaar zijn. Jong, middelbaar, oud. De groepen zijn duidelijk, maar de grenzen tussen die groepen eigenlijk niet. Vage groepen dus, of fuzzy sets. Combineer je deze theorie met kunstmatige intelligentie, dan kun je software ontwikkelen, waarmee bepaalde beslissingen of constatering logisch worden op basis van eerder verkregen kennis. Bijvoorbeeld in een

vergelijking als deze: Als het water erg warm is, moet er veel koud water bij. Worstelt de computer met het gegeven: het water is tamelijk warm, dan zal hij de conclusie trekken dat er een beetje koud water bij moet. Logisch, toch? Maar voor een computer een hele klus om te deduceren. Op deze wijze kan de machine omgaan met subjectieve gegevens, mits er voldoende informatie in het bijbehorende kennisstelsel zit. De conventionele regelsystemen zijn gebaseerd op kwantitatieve analyse van gegevens. Op die manier kun je de menselijke ervaring niet in de vorm van een mathematische formule stoppen. In contrast daarmee kun je met fuzzy logic

dat juist wel, omdat voor iedere gebeurtenis, of activiteit een eigen redenering gevolgd hoeft te worden. De fuzzy set speelt volgens de in Iran geboren Lofti Zadeh een belangrijke rol bij patroonherkenning, interpretatie van gegevens en vooral de abstractie. En daar zit de aansluiting naar de gebruiksvriendelijkheid.

Oost en Verre Oost Fuzzy

Onderzoekscentra in Moskou hebben al sinds de jaren zestig ervaring met fuzzy logic. Vooral op het gebied van aansturing, beslissingsystemen en optimalisering van stuur- en regelsystemen en de ontwikkeling van fuzzy expertsystemen. In China zijn zo'n tienduizend wetenschappers en technici te vinden zijn in dit vakgebied. Japan heeft echter een beslissende voorsprong genomen.

Fuzzy fantasie en werkelijkheid

In Japan stort de markt zich op fuzzy. Het lijkt een nieuw toverwoord, dat vooral de consument erg aanspreekt. Intelligente of quasi-intelligente apparaten krijgen de term fuzzy mee. De wasmachine die zelf kijkt hoe vuil het wasgoed is, elektronische brandstof injectiesystemen voor auto's, luchtregelingssystemen, camcorders, televisies en zelfs financiële beleggingssystemen. Fuzzy logic kan in principe overal worden toegepast

Zevenhonderd patenten voor Japans bedrijf

Vier jaar geleden kwam het eerste fuzzy regelsysteem met hoge snelheid op de markt. Een gezamenlijke ontwikkeling van Kumamoto University en Omron. Het bedrijf heeft sindsdien veel geïnvesteerd in deze nieuwe ontwikkeling en trok onder meer de grondlegger van de fuzzy logic prof. dr. Lofti Zadeh als adviseur aan. Sinds hun start op dit vakgebied in 1984 heeft Omron meer dan 700 patenten aangevraagd. De Japanse multinational investeert overigens flink in R&D. Recent bereikte Omron een doorbraak in de toepassing van fuzzy logic (vage logica), met de ontwikkeling van een Digital Fuzzy Chip met zeer hoge processingsnelheid. De vorig jaar geopende fabriek van Omron in Den Bosch startte met een aantal bestaande producten in de meet- en regeltechniek. De productie van sensoren is voor dit jaar voorzien. Ook zal het Technologie R&D-centrum gestart worden. Hierbij komt het accent te liggen op fuzzy logic. Tsutomu Marita, president en Chief Executive Officer (CEO) van Omron Electronics Europe BV (Hoofddorp) zei vorig jaar ter gelegenheid van de opening: 'Fuzzy logic biedt grote mogelijkheden voor de toekomst. Wij zijn net begonnen met het vormen van een 'promotieteam' om fuzzy bij de Europese industrie bekend te maken.

Willen we gebruiksvriendelijke software maken, dan moet die passen bij de software cultuur van Europa. De Japanse software is anders. Dus gaan we hier de software voor Europa ontwikkelen.'

Blinde vlek

Coördinator van het promotie-team en adviseur van Omron is voormalig TUE-prof. dr. Arjen van der Wal, die betrokken is bij het vormen van de engineering groep. Nederlandse universiteiten en onderzoeksinstituten besteden volgens hem niet veel aandacht aan fuzzy logic. 'Het is een blinde vlek'. De faculteit Wiskunde van de TU Delft doet er iets aan op het gebied van operations research, maar de toepassing in procesbesturing is nieuw voor Nederland. In Aken is meer expertise op dit gebied te vinden. Van der Wal meent dat fuzzy verder gaat dan de inmiddels haast klassieke kunstmatige intelligentie: 'Het menselijk handelen is vrij 'fuzzy'. Fuzzy logic gaat door waar expert systemen te kort schieten. Met de 'crisp' logica van expert systemen gaat het om ja of nee. Met fuzzy kunnen we meer, dat gaat wat subtieler. Behalve waar of niet waar hebben we ook misschien, of zeventig procent kans van wel en dertig procent van niet. In fuzzy kun je redeneren met percentages of iets tot een bepaalde verzameling behoort of niet.'

waar intuïtie en op ervaring gebaseerde kennis aan te pas komen. Maar het gaat voorlopig vooral om dedicated apparatuur. Wil fuzzy grootschalig in de industrie toegepast worden, dan zijn programmeerbare fuzzy systemen nodig.

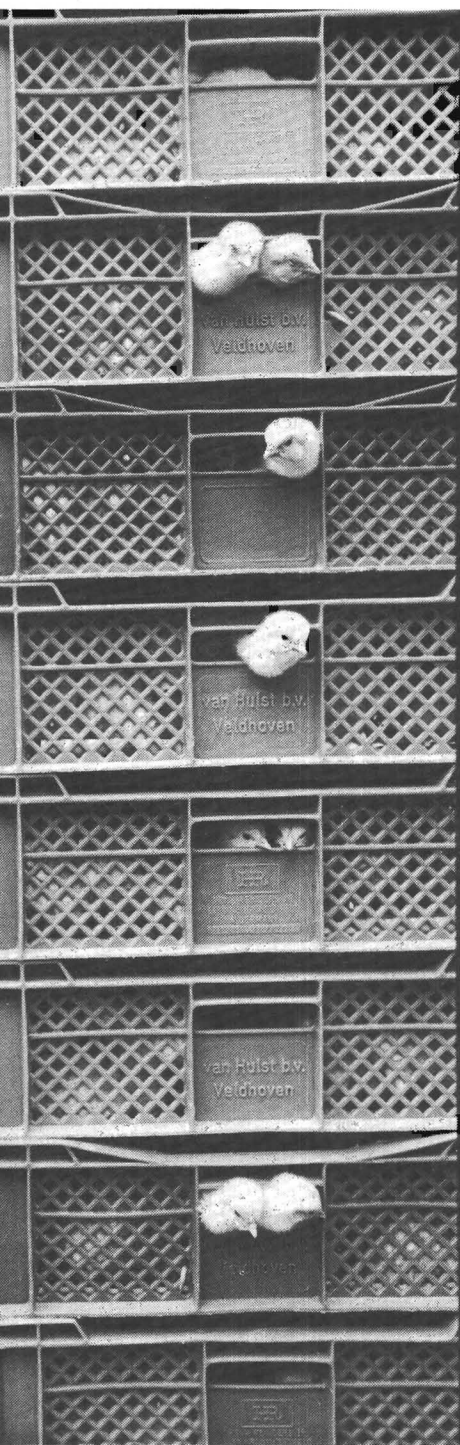
Software met toekomst

De marktonderzoekers van Prognos AG in Zwitserland voorspellen een prachtige toekomst voor fuzzy logic. In 1994 zou het aandeel in de markt van met dit soort software toegeruste producten meer dan twintig procent bedragen. Ook breidt het gebied van toepassingen zich gestaag uit.

Fuzzy satellieten

Bij de bewerking van straalgegevens van de nieuwe radarsatelliet ERS-1 gebruikt men zowel de waarschijnlijkheidsleer van de Brit Thomas Bayes (1702-1761) als elementen uit de fuzzy logic. De overgezonden radargegevens zijn zo complex, dat hun kostbare bewerking alleen voor heel belangrijke gebieden aangepakt kan worden. Zoals Antarktica, dat dankzij de weersomstandigheden nauwelijks te fotograferen is. De satellietradar kan nu door het wolkendek heen dringen en de samenhang tussen het klimatologische verschijnselen in Antarktica en het totale wereldbeeld boven water krijgen.

Het dons van de kuikentjes (fuzzy) gaf de fuzzy logic zijn naam. Het is vertaald in 'vage logica' maar ook dat is wollig taalgebruik. Foto: Ellen Kok/HH.

Deze week

Vrijdag 17 januari

Om 20.15 uur begint in de schouwburg het concert **Drums of the World**, een programma van Circle Percussion, uitgevoerd door zeven slagwerkers op meer dan honderd slagwerkinstrumenten voor een publiek van acht tot tachtig jaar.

Het muziekgezelschap van het **Academisch Genootschap** speelt om 21.00 uur de musical-comedie **Knickerbocker Holiday** in de Schouwburg. Zie pagina 13.

Camarettenwinnaar 1991 **Theo Maassen** verzorgt om 21.00 uur een cabaretprogramma in Het Wieganthuis.

De Mug met de Gouden Tand, 20.30 uur met **M. versus M.** en **Plaatsbepaling 3** op de planken in Plaza Futura. Regie: José Alders.

Toon Maas brengt om 21.00 uur muzikale en humoristische mime in Theater Het Klein. Een kolderiek verhaal over een man die leidt en lijdt op een lange reis.

Zaterdag 18 januari

Toon Maas met **Concerto Grosso** om 21.00 uur in Theater Het Klein.

De Percussion Group van harmonie **Pro Honore Et Virtute** uit Son viert haar eerste lustrum met een bijzonder weekendprogramma. Op de agenda staat onder meer een optreden van de wereldberoemde slagwerker **Nippy Noya** in het Vestzak-theater. Aanvang 13.00 uur. Finale-concert om 22.00 uur.

Het meidendispuut **Iknoia** presenteert om 19.30 uur **Blikopener** in de Schalm in Veldhoven. Cabaret.

Plaza Futura, 20.30 uur **Tie 3** met **Mamiewat**.

Leon de Winter komt om 20.15 uur voor een lezing en een vraag gesprek naar De Buut.

Zondag 19 januari

De **Smashing Pumpkins & Little Mary Big** treden om 21.00 uur op in de Effenaar. Amerikaanse gitaar underground.

In het Beursgebouw om 11.00 uur een **artiesten- en evenementenbeurs**.

Hans-Georg Reinertz bespeelt om 15.00 uur de fluit en **Jan van de Laar** de clavecimbel in de Heilige Hartkerk.

Het **Duo Lang en Gelukkig** treedt om 15.30 uur op in Berlage. Lang & Gelukkig is een vermomming van Peer de Graaf en Michael Breukers. Zijn kompaan Michael is muzikant: hij bespeelt accordeon en piano en heeft zijn hart verpand aan blues en funk.

De **Sunlane Ltd. New Orleans Jazzband** treedt om 15.00 uur op in de Trafalgar Pub.

In Plaza Futura om 15.00 uur **Ward Rooze** en **Jos Verbist**.

Het **Eindhovens Jongeren Ensemble (EJE)** en het **Brussels International Youth Orchestra (BUIO)**, 13.30 uur, **WIRO** gebouw.

Maandag 20 januari

In Wilhelmina om 21.00 uur een jazz-optreden van **Har-Har**.

Artiesten- en evenementenbeurs om 11.00 uur in Het Beursgebouw.

Dinsdag 21 januari

Bij Studium Generale staat deze avond in het teken van Afrika met een inleiding door **Gerrit Kalsbeek** en **Dave van Dijk** en de film **Yirikan**. Van 20.00 tot 22.30 uur in de grote zaal in het auditorium. Zie pagina 13.

Artiesten- en evenementenbeurs om 11.00 uur in Het Beursgebouw.

Het **Brabants Orkest** speelt om 20.15 uur in de schouwburg werken van Weber (**Ricercare**), **Strawinsky** (**Symfonie in drie delen**) en **Brahms** (**Pianoconcert no. 2**).

Mark Dendy danst om 20.30 uur in de schouwburg. De Nederlandse pers noemde **Dendy Dance** een 'comic-strip dancing' waarin de dansers onder meer de rol van de technologie, het beroemd zijn, geslachtsverschillen, media en maatschappelijke normen en waarden onderzoeken.

In Plaza Futura om 20.30 uur **Coyote** met **Chréma/Chrémata**, regie van Hélène Meyer.

Woensdag 22 januari

Studium Generale heeft samen met de studieverenigingen van alle faculteiten een symposium opgezet om de 'spin-off-effecten', de inspanningen vanuit Nederland en ook de betekenis van een bezoek aan de Expo in het kader van de academische vorming te belichten. Drs. **Fred Kauffman** van de universiteit in Rotterdam zal spreken over de geschiedenis van Wereldtentoonstellingen en de effecten voor de regio. Prof. ir. **Moshé Zwarts** (TU Delft) licht het concept van de Nederlandse presentatie aan deze expositie en het architectonisch ontwerp van Nederland. Prof. dr. **Martin de Voigt**, van de TUE, gaat in op de betekenis die een bezoek aan de Wereldtentoonstelling kan hebben voor de academische vorming van de technische student. Om 11.45 uur in de grote zaal in het auditorium.

De drie studentenverenigingen **Demos**, **SSRE** en **ESC** organiseren de **Festivaux Chao** in de grote zaal in het auditorium. Studentenvastor **Wim de Leeuw** opent de avond om 20.00 uur met een monoloog. Daarna volgt het onderdeel **City Chao** waarin bekend zal worden gemaakt wat de studentenhoofdstad van Europa is. Na de pauze treedt cabaretier **Bert Visscher** op.

Het muziekgezelschap van het **Academisch Genootschap**, om 21.00 uur met **Knicker-**

bocker Holiday, in de Schouwburg. Zie pagina 13.

Het **Nationaal Toneel** speelt om 20.15 uur het stuk **Cerceanu** van **Viktor Slavkin** in de schouwburg. Oorspronkelijk luidde de titel eigenlijk **Ik ben veertig maar zie er jonger uit**. Veertig is de leeftijd waarop een mens niet meer jong is, een stabiele toestand bereikt heeft, maar nog wel een gokje wil wagen. Dat doet ook een groep vrienden van **Petoeshok**, bijna allemaal veertigers. **Petoeshok** heeft een dichtgetimmerd zomerhuis geërfd en wil dat ze daar komen wonen.

Plaza Futura, 20.30 uur **Coyote** met **Chréma/Chrémata** in een regie van Hélène Meyer.

Het **Akoestisch Cajun-duo Acoustic Homesick**, om 21.00 uur in Wilhelmina.

Donderdag 23 januari

Studium Generale heeft om 12.45 uur een optreden van **Hans Teeuwen** en **Roland Smeenk** op het programma staan. Net als vorig jaar komen de winnaars van het **Camarettenfestival** ook dit jaar weer uit Eindhoven. Ze slaan je de schaafteloos om de oren met hun frustraties, obsessies en perversiteiten. De onderwerpen zijn divers en variëren van incest, een persiflage van **Eddy Murphy** tot een lugubere kleuteract en een bluesnummer over **Woensel-West**. In de grote zaal in het auditorium.

Het Lab presenteert om 21.00 uur **Ruis met Ik besta**. In Het Lab brengt de Effenaar kleine, experimentele voorstellingen.

Frank Boeijen geeft om 20.15 uur met zijn nieuwe begeleidingsband een concert in de schouwburg.

Vrijdag 24 januari

Studium Generale heeft om 12.45 uur een optreden van **Max van der Kamp** en **Sonja Werreman** op het programma staan. In de senaatszaal in het auditorium.

Theater Mang, 21.00 uur met **Fantasy Faces** in Theater Het Klein.

Films

Studium Generale

Donderdag 23 januari draait om 20.00 uur **Miller's Crossing** van de gebroeders **Coen**. In de grote zaal in het auditorium.

Plaza Futura

Vrijdag 17 januari tot en met donderdag 23 januari draait om 21.00 uur **Madame Bovary** van **Claude Chabrol**. Om 20.00 uur is **De tweede cirkel** van **Alexander Sokorov** te zien en om 00.15 de film **Lady Beware** te zien. Een erotische thriller met een voor veel vrouwen bekend thema: jonge vrouw voelt zich bedreigd door seksuele toespelingen en anonieme dreigingen. Om 22.15 uur **Young Soul Rebels** van **Isaac Julien**. Vrijdag 17 en zaterdag 18 januari om 00.15 uur **Lady Beware** van **Karen Arthur** en om 00.15 uur **My beautiful laundrette** van **Stephen Frears**. Zondagmiddag om 14.00 uur **La Nozze di Figaro** van **Jean-Pierre Ponnelle**. Zaterdag 18, zondag 19 en woensdag 22 januari om 14.30 uur de kinderfilm **De grote kaasroof** voor kinderen vanaf vier jaar.

Effenaar

Vrijdag 17 januari om 21.00 uur **Flash Gordon's trip to Mars**, a serial. Dinsdag 21 en woensdag 22 januari draait om 21.00 uur **The Unbelievable Truth** in een regie van **Hal Harley**. Het verhaal gaat over een oudere ex-gedetineerde en een zeventienjarige nihiliste. Vrijdag 24 januari is om 00.15 de nachtfilm **Blue Steel** van **Kathryn Bigelow** te zien. Een agente (**Jamie Lee Curtis**) op jacht naar een moordenaar.

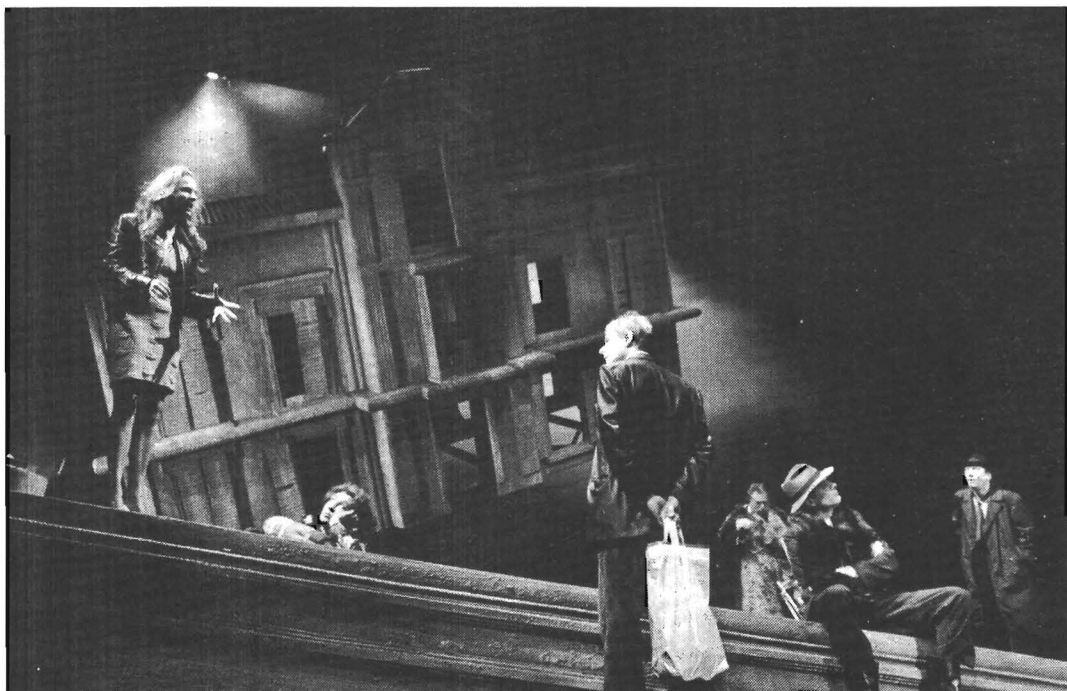
Tentoonstellingen

Bouwkunde

Tot en met 3 februari is er een tentoonstelling over de **Geslaagde Werelden** in de bibliotheek te zien: schilderijen en tekeningen van **Loes Cobey-Bergman**. En tot en met 27 januari een verslag van een excursie van studenten naar **New York** onder de titel **New-York, a mask as mirror** in de expositieruimte op vloer vier.

Het Nationaal Toneel speelt het stuk *Cerceanu* van Viktor Slavkin op woensdag 22 januari in de schouwburg. Foto: Pan Sok.

Retour á L'Afrique oftewel terug naar de basis van de muziek

Studium Generale besteedt deze maand aandacht aan niet- Westerse muziek, waaronder de Afrikaanse. In tegenstelling tot wat velen denken is dat geen eenheidsworst: er zijn vele stromingen en stijlen. Naast de traditionele muziek is er ook een assimilatie van Westerse en Afrikaanse muziek. Dinsdagavond 21 januari zullen Dave van Dijk (VPRO) en Gerrit Kalsbeek een voordracht houden, aangevuld met (zelf opgenomen) muzikale voorbeelden. Tevens is er een korte film te zien over de *ballafon*, een onmisbaar instrument uit de traditionele Afrikaanse muziek. Daarvóór, 15 januari is er een optreden van percussionist Willem Jansen, die een tijd in Ghana verbleef.

Gerard Verhoogt

Rond 1980 deed de Afrikaanse muziek op grotere schaal zijn intrede in de westerse muziekwereld, na eerdere incidentele successen van onder andere Miriam Makeba en de reis die drummer Ginger Baker naar Afrika (1970) ondernam om daar met Afrikanen 'opnieuw te leren drummen'. Toevallig was die opkomst niet. De reggae was grotendeels doodgebloed en zowel de muziekmaatschappijen als de luisteraars hadden behoefte aan nieuwe impulsen. Dat moest dus uit Afrika komen, temeer daar de Westers-Afrikaanse muziek zeer wel aansloot op de behoefte aan dansen die er bij het publiek bestond en nog steeds bestaat. Intussen zijn alle grote namen (zowel hier als in hun eigen land) in Nederland wel langs geweest: King Sunny Adé, Franco, Fela Kuti, Toure Kunda, High Life International, Mory Kante, Manu Dibango, meestal begeleid door een

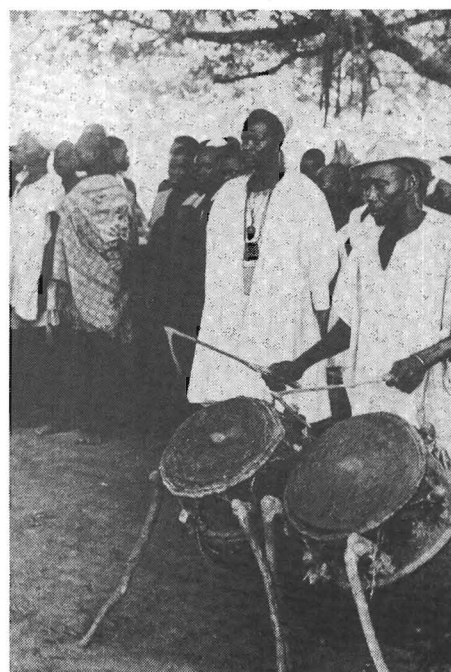
aantal zeer swingende danseressen. Om een idee te geven: King Sunny en Franco brachten in hun eigen land (Nigeria) elke maand een elpee uit, telkens goed voor een verkoop van zo'n honderd-duizend stuks. Zo beschikte Franco (tot zijn overlijden in 1990) zowel in Brussel als op zijn thuisbasis in Afrika over een uitgebreide band met danseressen. Afrikaanse muziek is helaas nooit zo populair geworden als de reggae, maar is ook niet meer weg te denken. Daarvan getuigt de wereldhit van Mory Kante en de samenwerking tussen Paul Simon en Lady Smith Mamboso.

Integratie

Naast aandacht voor de assimilatie kwam ook de traditionele, zeer uiteenlopende Afrikaanse muziek, die in feite de basis vormde voor de blues en de jazz in de belangstelling.

Tevens was er oog voor de rondreizende muzikanten die -zichzelf begeleidend op de Afrikaanse harp of trom (djembe) - verhalen vertelden. In tegenstelling tot West-Europa functioneert muziek in Afrika heel anders. Het hoort tot een vast element van het leven, is ermee geïntegreerd en niet voor niets vaak verbonden met dansen. Het verrassende van de geassimileerde Westers-Afrikaanse muziek is juist dat het onmiskenbaar Afrikaans blijft. Zo is 'High life' ontstaan uit oorspronkelijke 'palm wine music': muziek voor feesten en bruiloften. Die vermengde zich met de Engelse koloniale muziek (met name het blaaswerk) tot een vrolijk en swingend geheel. Wie zich wil laten verrassen gaat dus kijken. En vooral: luisteren.

Twee drums, twee ritmes die de voeten laten dansen en spreken.
Foto: E. Schwab.

TUE-medewerkers spelen Knickerbocker Holiday

'De musical-comedy Knickerbocker Holiday van Maxwell Anderson en Kurt Weill is nog nooit eerder gespeeld en de muziek is bijna onvindbaar.' Voor producent Henny Albers-Nijdam reden om de komische musical samen met het muziekgezelschap van het Academisch Genootschap Eindhoven op te voeren. TUE-medewerkers prof. dr. Bernard Tilanus (cello), zijn vrouw (viool), drs. Monique Bouman (viool) en student Joost Ector (blazer) maken deel uit van het orkest. Dr. Othmar Schob speelt de hoofdrol als Peter Stuyvesant, ir. Stef Nielsen heeft ook een rol en dr. Fred de Vries is decorman. Vrijdag 10 januari was de première in Veldhovens culturele centrum 'De Schalm'. Vanavond en woensdag 22 januari geeft het gezelschap om 21.00 uur de laatste voorstellingen in de Eindhovense schouwburg.

Ilona Bastiaanse

'Een vriend van mij heeft een keer een televisie-programma over Kurt Weill gemaakt. Terwijl hij daarmee bezig was, maakte hij mij erop attent dat Knickerbocker Holiday een leuk stuk is om te spelen. We hebben stad en land afgelopen om de muziek te pakken te krijgen. Uiteindelijk kwamen we in de bibliotheek van de NOS een pianoconcert van Weill tegen. Dat hebben we gespeeld en raakten meteen onder de indruk. De rest van de muziek hebben we van de erven van de componist. Zij hebben alle muziek bij Roger & Hamonton, een groot Amerikaans bedrijf, ondergebracht. Als je wilt, kun je daar muziek lenen. Maar dan moet je er wel rechten over betalen. Dat is erg duur: het loopt in de honderden guldens,' vertelt Albers-Nijdam.

De musical-comedy Knickerbocker Holiday is door Maxwell Anderson geschreven en in 1938 door Kurt Weill op muziek gezet. Het verhaal is ontleend aan Washington Irving's 'Diedrich Knickerbocker's, a history of New-York' en steekt de draak met de corruptie en de gewichtigdoenerij van het stadsbestuur en de gouverneurs, in de tijd van de eerste kolonisten in Nieuw-Amsterdam (New-York) en tijdens het bestuur van gouverneur Pieter Stuyvesant die in Friesland geboren is. Het stuk zoals het opgevoerd wordt, gaat over de aankomst en het turbulente verblijf van gouverneur Stuyvesant in de Nieuwe Wereld, gezien door de ogen van Washington. Een jaar lang hebben de TUE-medewerkers wekelijks met nog zo'n vijftig andere solisten, zangers en

twintig orkestleden geoefend om het stuk onder de knie te krijgen. Het Academisch Genootschap telt ongeveer zeventig leden. De rol van Stuyvesant is niet de eerste rol van Schob, want in 1966 speelde hij al in de musical 'Houdoe Philipin' van Seth Gaaikema ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van Philips. Over zijn rol in Knickerbocker Holiday: 'Het trekt me aan om eens een moderne musical te doen. Bovendien vind ik de combinatie Peter Stuyvesant en Amerika interessant. Ik zelf kom uit Oostenrijk, heb een tijd lang in Amerika gewoond en gewerkt en verblijf sinds 27 jaar in Nederland.' En wat de muziek betreft: 'De muziek van Kurt Weill spreekt me heel erg aan, gedeeltelijk vanwege mijn rol in de Drie Stuyvers Opera. Vooral zijn Amerikaanse stukken vind ik mooi, omdat ze meer jazzy zijn, meer swing hebben.' Weill schreef de muziek voor de musical in zijn Amerikaanse tijd, toen hij het nazi-Duitsland ontvluchtte en naar Amerika vertrok. Voor Knickerbocker Holiday componeerde hij in totaal 28 liederen in verschillende stijlen: vaudeville, operette, jazz en een paar liederen die hij bewust op de smaak van het Amerikaanse publiek afstemde. Het spel en het stuk zijn door de pers al met lovende kritieken ontvangen. Het Eindhovens Dagblad noemt de musical een 'werkelijk uitstekende en zeer onderhoudende voorstelling'.

Faculteiten

Faculteitsberichten moeten, op floppy disk, via bureau onderwijs aangeleverd worden, en uiterlijk vrijdagmiddag bij de redactie van Cursor ingeleverd zijn. Duidelijk aangeven van welke faculteit de mededeling afkomstig is. Faculteitsberichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt één maal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Bij voorkeur géén samenvattingen toevoegen. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

Alle faculteiten

- IPO-colloquium
Dr. Yves Kamp, IPO, ('Some aspects of automatic speech recognition'), Friday 24 January, 11.00 hours, IPO-colloquium room.

■ Wijzigen en aanvullingen tentamenrooster winter 91/92			
Alle str	6/3 vm	0K960	vervalt
	10/3 nm	0K910 Methodol. Techn. Wetensch.	toevoegen
	11/3 vm	0K910 Methodol. Techn. Wetensch.	vervalt
TM -P	10/3 vm	0L100 Wetenschapsfilosofie	toevoegen
	10/3 nm	2L100 Programmeren 1	vervalt
	11/3 nm	2L100 Programmeren 1	toevoegen
TM -D	24/2 vm	0K010 TA 2 moet zijn TA 1	
	10/3 nm	0K910 Methodol. Techn. Wetensch.	toevoegen
	11/3 vm	0K910 Methodol. Techn. Wetensch.	vervalt
BDK-P	5/3 nm	1A020 Bedrijfsconomie B	toevoegen
BDK-DV	28/2 nm	1Z220 voetnoot 1)	toevoegen
	7/3 vm	1B150 voetnoot 1)	toevoegen
BDK-Dk	25/2 nm	1Z150 voetnoot 1)	toevoegen
	28/2 vm	1C051 Prod. beh. moet zijn Onderh. beh.	
WSK-D1	27/2 vm	2S500 Stochastische Processen	vervalt
	13/3 nm	2S500 Stochastische Processen	toevoegen
N -P	4/3 vm	3A300 Thermische Verschijnselen	vervalt
N -D2	24/2 vm	5P200 Metingen i/d Geneeskunde	toevoegen
WMT-D1	9/3 nm	4A740 Chem. vr. Med. Technol.	vervalt
W -D2	7/3 vm	4T610 Bedrijfsmechanisatie	toevoegen
	9/3 vm	4A740 Chem. vr. Med. Technol.	vervalt
	9/3 nm	4T610 Bedrijfsmechanisatie	vervalt
E -P	27/2 vm	5A020 Netwerken 1	toevoegen
	4/3 nm	5A030 Inl. Computers	toevoegen
E -D	18/1 vm	5H100 Signalen 2	toevoegen
		5H110 Ruis	toevoegen
		5H120 Wachtrijen	toevoegen
IT -P	27/2 vm	5A020 Netwerken 1	toevoegen
IT -D	12/3 nm	5F040 Elektronica 2	vervalt
T -DV	9/3 vm	6U200 Materiaalkunde B	toevoegen
T -DK	13/3 nm	6H070 Katalyse	toevoegen
B -D1	26/2 nm	7U290 Volkshuisv. & Stedelijk beheer	toevoegen
	29/2 vm	7S230 Afbouw & Installatietechniek	toevoegen
	12/3 vm	7U271 Beeldendekunst&Architectuur	vervalt
	13/3 nm	7P830 K.O. 6	toevoegen
B -D2	24/2 vm	7U590 Architectuur 4	toevoegen
	25/2 nm	7U690 CAAD	toevoegen
	26/2 nm	7U750 Stadsvernieuwing & Buurtbeheer	vervalt
	28/2 nm	7U690 CAAD	vervalt
	6/3 vm	7U770 Stadsvernieuwing&Sted. beheer	vervalt
	9/3 vm	7U740 Facility management	vervalt
	13/3 nm	7P780 Mechanica 7	vervalt
INF-P	10/3 nm	2L010 Programmeren 1	vervalt
	11/3 nm	2L010 Programmeren 1	toevoegen

Technische bedrijfskunde

- Bibliotheekinstructie
Een cursus methodisch literatuuronderzoek, bestemd voor studenten in de eindfase van hun studie wordt gegeven op woensdag 5 en dinsdag 18 februari. De cursus duurt 3 uur, en wordt gegeven in de cursusruimte van de bibliotheek, hoofdgebouw begane grond. Op beide dagen is de aanvang om 9.30 uur. Inschrijving geschiedt bij de faculteitsbibliotheek Bedrijfskunde.
- Bestuurswisseling BCI
In december heeft de jaarlijkse bestuurswisseling van de beleggingsstudieclub Industria plaatsgevonden. Voor het komende jaar ziet het bestuur van de bedrijfskunde-beleggingsclub er als volgt uit: Voorzitter Maurice Kruijtzter (04752-2129), secretaris Mark Coenen (835647), penningmeester Peter van Beljouw, algemene bestuursleden John Kraayeveld en Janco v.d. Merbel.
- Beursspel
Maandag 20 januari begint het BCI-beursspel. Alle bedrijfskundestudenten kunnen zowel aan het langlopende als het kortlopende beursspel meedoen. Inschrijven kan tot en met dinsdag 21 januari bij de stand voor de Bdk-kantine.
- Tentamen bedrijfseconomie B
Tentamen bedrijfseconomie B, donderdag 5 maart om 14.00-17.00. Dit tentamen is alleen voor studenten uit de generatie '90 - '91. Aanmelding via centrale studentenadministratie voor 24 januari.
- AIESEC voorlichtingsbijeenkomst
Donderdag 23 januari geeft mevrouw Verhagen van de stichting AIESEC informatie over hun werkwijze. Studenten, die zich hebben aangemeld voor een stage in het buitenland via AIESEC worden uitgenodigd deze bijeenkomst bij te wonen. Paviljoen, zaal N3, 13.00 uur.
- College bijzondere onderwerpen (1S120)
Ouderejaars programma. Op 20 januari geeft Dr.ing. L.N.J. Verzellenberg een voorlichtingsbijeenkomst over stages in de gezondheidszorg, in binnen- en buitenland. Voor bijwoning van deze bijeenkomst kan men zich tot en met donderdag 16 januari inschrijven bij Buro Stages, Pay. A8. Rekencentrum K1, 9.45 uur.

Wiskunde en Informatica

- Toegepaste Econometrie (2T046)
Bij voldoende belangstelling zal het vak Toegepaste Econometrie, bestemd voor derde- en ouderejaars studenten, in collegevorm worden gegeven. Geïnteresseerden worden uitgenodigd voor een informatie-bijeenkomst op dinsdag 21 januari 1992 om 12.45 uur in het Dommelgebouw (DG 0.4). Inlichtingen: C. Withagen, DG 1.16, tst. 4232/3130.
- D-colloquium Informatica
Woensdag 22 januari zal het tweede D-colloquium, gewijd aan theoretische informatica gehouden worden. Nu is er aandacht voor afstudeeronderwerpen uit de Logica. Spreker is dr. R.P. Nederpelt, aud. zaal 4, 10.45 uur.
- De nieuwe edities van de examenreglementen van de studierichting Technische Wiskunde en Technische Informatica zijn gereed. Deze kunnen worden afgehaald op de faculteitsstudentenadministratie HG 6.03. Eerstejaarsstudenten ontvangen een exemplaar via de groepsleider.
- Colloquium Kansrekening & Statistiek
Dr. I. Gijbels, Limburgs Universitair Centrum in Diepenbeek, België, ('Niet-parametrisch schatten van regressiefuncties'), woensdag 22 januari om 11.00 uur, Dommelgebouw colloquiumzaal DG 0.04.

Technische Natuurkunde

- Lineaire algebra en Analyse 3 - 2Y590
Aan studenten van de faculteit Technische Natuurkunde, voor het eerst als student ingeschreven vóór 1 augustus 1989, met een identiteitsnummer 30 00 05, wordt nog één maal gelegenheid geboden om het tentamen Lineaire Algebra en Analyse 3 af te leggen in de versie die tot augustus 1990 gebruikelijk was, en wel schriftelijk op woensdag 4 maart 1992, 14.00-17.00 uur. Belangstellenden moeten zich schriftelijk opgeven, met vermelding van adres en identiteitsnummer, uiterlijk woensdag 26 februari, bij M. Dankers-Heruer, HG 7.82a, tst. 2148.
- College meerfasenstromingen (3T200)
Het college meerfasenstromingen (3T200) van prof. A.K. Chesters is dit jaar per vergissing niet in de studiegids opgenomen. Desalniettemin zal het college, zoals in voorgaande jaren, in een blok van een week gegeven worden, in de inhaalweek van 17 t/m 21 februari 1992 (van 9.45-12.30 en van 13.30-15.30 uur) in het gebouw W&S, zaal -1.20. Opgeven bij de secretaresse van de vakgroep Transportfysica (fac. N.), W&S 1.43, tst.3110.

Werktuigbouwkunde

- De herkansing van de vaardigheidstest voor het vak 'Modula-2 voor W' wordt gehouden op woensdag 29 januari om 11.30 uur in zaal 3 A.09 van W-hoog. Deelname is slechts mogelijk voor studenten die in november 1991 voor deze test een onvoldoende behaald hebben. Opgeven is niet nodig. Duur van de toets is: 2 uur.
- College meerfasenstromingen (3T200)
Zie bericht bij Technische Natuurkunde.
- College materiaalkunde (4B230)
Het college materiaalkunde (4B230), dat volgens het rooster op dinsdag 21 januari is voorzien, vervalt op die dag. In plaats daarvan wordt het gegeven op vrijdag 24 januari, 3e en 4e uur, in aud. zaal 6. Het college Werktuigonderdelen (4B220) van 24 januari vervalt.
- Multibody Dynamica (4J550)
Dit keuzevak kan worden afgerond door uitwerking - in groepjes van twee personen - van een drietal opdrachten. Opgeven door in te tekenen op een lijst die in de lopende collegeperiode tot en met 31 januari op vrijdagmorgen tijdens het eerste en tweede college-uur in W-hoog zaal 3.08 aanwezig is. Men dient zelf voor een partner te zorgen. Op vrijdag 21 februari wordt in W-hoog zaal 3.08 om 8.45 uur een instructie gegeven ter voorbereiding op de opdrachten. Tijdens deze instructie worden de opdrachten worden uitge-reikt.
- Afstudeercolloquia
- A.H.M. Aerds, ('Modellering van een produktgeoriënteerd assemblageproces met behulp van de Procescalculus'), 21 januari om 14.30 uur, W-hoog 1.102. Afstudeerdocolloquia is prof. dr. ir. J.E. Rooda.
- J.J.M. de Bever, ('Het dynamisch gedrag van rubber materialen'), 23 januari om 09.00 uur, W-hoog 0.05. Afstudeerdocolloquia is prof. dr. ir. F.P.T. Baaijens.
- J. de Jonge, ('Numerieke modelvorming interfaces bij 1-D meer-componenten stromingen'), 27 januari om 9.30 uur, W-hoog 0.05. Afstudeerdocolloquia is prof. dr. ir. H.E.H. Meijer.

Elektrotechniek en Informatietechniek

- Hoorcollege Elektrische energietechniek (5J020)
Door een aantal studenten werd een wens geuit om de hoorcolleges 'Elektrische energietechniek' (5J020) te organiseren. Om een geschikt tijdstip voor dit college af te spreken wordt een korte informatieve bijeenkomst voor alle belanghebbende studenten gehouden op donderdag 23 januari om 13.30 uur in collegezaal Eeg 02.21. Daar wordt ook informatie gegeven over mogelijke data voor tentamens.
- Stagevoordrachten
- T.F. Buss, ('De temperatuur afhankelijkheid van microgolf detectie diodes'), 22 januari om 14.00 uur, Eg 2.21.
- J.L.M. van de Broek, ('Een algoritme voor radiometrische reconstructie'), 23 januari om 9.30 uur, EH 11.35.
- S.E. Roijers en H. Lentjes, ('Informatiedragende uitstraling van de ISDN s-bus'), 23 januari om 9.30 uur, EH 11.35.
- M.L. Oelering, ('Introduction to interviews, an object-oriented user interface toolkit'), 24 januari om 11.00 uur, EH 7.14.

Officiëren Marine ronden opleiding af bij bedrijfskunde

Wie na de middelbare school kiest voor een carrière als marine-officier komt terecht op het Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM). Het laatste jaar van deze vijfjarige opleiding staat in het teken van wat de 'wetenschappelijke afronding' genoemd wordt. Zesentwintig officieren-in-opleiding kozen daarvoor de Eindhovense faculteit Technische Bedrijfskunde. Hun programma: twee trimesters colleges en tentamens doen, plus een afstudeeropdracht in het laatste trimester. *'Vergeleken met het veel kleinere KIM is de TUE natuurlijk een stuk onpersoonlijker. Als je je professor op de gang tegenkomt, kent hij je niet.'* De Eindhovense colleges vinden ze vergeleken met die in Den Helder een ongeordend zootje. Maar een uitstapje naar een *burgerinstelling* heeft ook z'n voordelen: *'kom je nog eens in aanraking met andere ideeën, buiten het normale marinestramien'*. Maar hoe ziet het er verder uit, een opleiding in de wereld die marine heet?

Maurice Schaeken

Enkele jaren geleden meldde Evert Flier zich aan de poort van het KIM. Als *jongstejaars* begonnen hij aan een brede opleiding. Bedrijfskunde, nautische lessen als navigatie, scheepsbouw en zeemanschap, en de *softe sector*: zeerecht, geschiedenis en sociologie). Het militaire aspect krijgt de nodige aandacht met onderdelen als tactiek, strategie maar ook marcheren en allerlei *'ceremoniële toestanden'*. En inderdaad, bij de algemene vorming hoort ook dansles. Bij het noemen daarvan raakt hij een beetje geïrriteerd. *'Iedere keer als je vertelt dat je op het KIM zit, beginnen ze over die dansles, terwijl dat toch maar een heel klein deel van de opleiding is.'*

Baksgewijs op appèl

Een jongstejaars slaapt op een grote slaapzaal en wordt om zeven uur gewekt: reveille. Een uur later staat de *adelborst* in uniform, met gladgeschoren kin en gepoetste schoenen klaar voor het appèl, in marinetermen: *baksgewijs*. Weer een kwartier later begint het eerste college. Wie zijn propaedeuse niet in een jaar haalt krijgt tot oktober de tijd om aan de eisen te voldoen, anders volgt ontslag. De KIM-leiding zit de studenten flink achter hun uniformbroek: de colleges zijn voor de jongstejaars verplicht. Adelborsten met te geringe studievoortgang kunnen de vrije avonden eveneens op hun buik schrijven. Verplichte studieklass, maandag tot en met donderdag, eventueel uit te breiden met vrijdag en zaterdag. Het jaar wordt afgesloten met een periode van zes weken op zee waar alle facetten van het leven aan boord worden doorlopen,

van schoonmaken tot en met de brug. Ook marineofficiëren moeten onder aan de ladder beginnen. Na een jaar maakt de slaapzaal plaats voor een tweepersoons *hut* in de studentenflat. Maar ook op andere gebieden verandert er wat. Een tweedejaars krijgt meer rechten en mag enkele plichten in het *jongstejaar* achterlaten. Bijvoorbeeld rotklusjes als het puin ruimen na feesten. Een jaar later slaat de balans nog wat verder naar de rechtenkant uit. Volledige collegevrijheid; en de tweepersoonshut wordt een eigen kamer. Wat blijft is *'iedere vrijdag inspectie of je je kamer opgeruimd hebt.'* Zegt Flier. Het studentenleven speelt zich af in het Korps Adelborsten; de dagelijkse discipline komt terug in het verenigingsleven. Neem bijvoorbeeld de maandelijkse ledenvergadering, de *alle hens*. Alle (zo'n tweehonderd) studenten dienen aanwezig te zijn, en in ceremonieel uniform. *'Vergeleken met andere verenigingen verloopt alles heel ordelijk en formeel. De lol blijft natuurlijk wel aanwezig.'* De *alle hens* wordt besloten met het zingen van het Adelborstenlied en het driewerf hoezee voor Hare Majesteit.

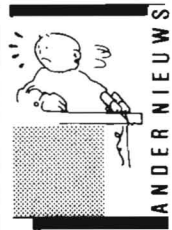
Gala

Het hoogtepunt van het jaar vormt ongetwijfeld het *Assaut*, een van de grootse gala's van Nederland. Dan verbouwen de adelborsten - in ploegendienst - hun instituut in de stijl van het gekozen thema. *'Er komen soms watervallen, fonteinen of zelfs een extra verdieping. Je kent het gebouw niet meer terug.'* Een andere traditie is het pa-zeun diner. Een derdejaars, de pa, loodst een jongstejaars, de zeun, door het eerste jaar

heen. De zeun bedankt zijn pa door na het diner een sigaar aan te bieden. Hoe groter de roker, hoe groter de waardering. Flier: *'Sommigen komen aanzetten met een sigaar van een meter lang, je hebt een stofzuiger nodig om die dingen brandende te houden'*. Na het derde jaar zijn de KIM-studenten adelborst af. De uniformen mogen naar de kleermaker om een *brede band mét krul* op de mouwen te laten naaien: de distinctieven van een luitenant ter zee der derde klasse. De nieuwbakken officieren zwermen tijdens hun 'praktische bedrijfsintroductie' of stage uit over de hele wereld. Met een beetje geluk worden exotische plaatsen als Rio de Janeiro, de Seychellen of de Cariben aangedaan.

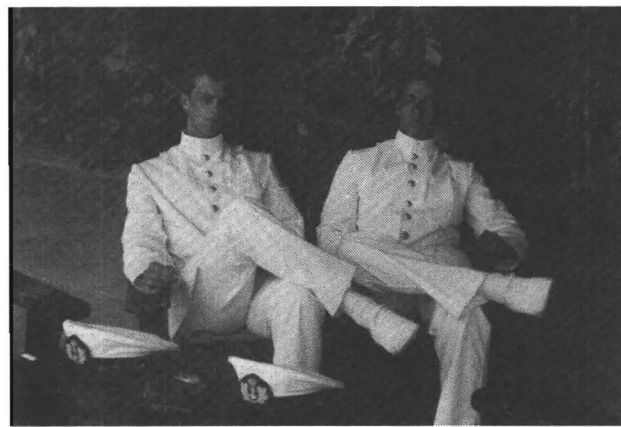
Eindhoven

De wetenschappelijke afronding in het laatste jaar biedt de kans om een jaar uit de wereld van de marine te stappen. De KIM-studenten kunnen aan bijna alle Nederlandse universiteiten terecht. De eerste tentamenperiode heeft geen vervelende verrassingen opgeleverd: tot nu toe kan Flier (en zijn studiegenoten) vrij aardig meekomen. Wat ze opvalt is dat vergeleken met Den Helder de Eindhovense colleges *'een ontzettend ongeordend zootje is'*. Studenten komen een kwartier na tijd nog rustig binnenvandelen. *'De professoren doen er niets aan, sterker: ze beginnen zelf soms te laat'* Wie aan het eind van het jaar voldoet aan alle door de marine gestelde eisen wordt gepromoveerd: de 'brede band met krul' op de mouw krijgt er een dun streepje bij. De pas afgestudeerden gaan dan voor minimaal vijf jaar het land dienen als officier in de Nederlandse marine.

ANDER NIEUWS

Evert Flier (l) met een collega als nieuwbakken officieren op Curacao. Foto: extern.

Eindhovense
Studentenkerk

esk

Viering in de studentenkapel

Zondag 19 januari is er om 11.00 uur een afscheidsdienst in verband met het vertrek van pastor Anki Peper naar Rotterdam. De dienst vindt plaats in de Studentenkapel, Kanaalstraat 6, met kindernevendienst en crèche. Voorganger is Anki Peper.

Eindhoven International Institute
Nieuwe studenten (uit alle continenten) van het Eindhoven International Institute te gast in Carrefour. Zij komen onder andere kennismaken met de ESK. Engels is de voertaal. Woensdag 22 januari, 19.30 uur.

Agenda

wo 22 Carrefour, 18.00 uur, samen eten
22.00 uur, ESKaffee

Stichting
Inter Kommunikatie

Bestuursleden StIK

De Stichting Inter Kommunikatie (StIK), probeert communicatieve en organisatorische vaardigheden van studenten te bevorderen. Bij de Stik zijn sinds 1 januari de bestuursfuncties penningmeester en publiciteit vrij. Deze functies kosten 6 à 8 uur in de week. P-diploma is vereist. Voor meer informatie: bezoek de StIK-kamer HG 0.01 of bel 816436 (Dirk).

Reduktieburo

26

Januari-aanbiedingen

Kringlooppapier schrijfblok	fl. 1,85
Printerlint voor de Star LC-10	fl. 7,00
Olympus IS 1000 kamera	fl. 995,00
cd-reinigingssysteem	fl. 17,50
Het beste uit de top 40 van '91	fl. 37,50

RB Schrijf- en tekenwaren voordeel :
Parker ballpoint vulling fl 2,70; aktenmappen voor 60 cent; perforator fl 5,65; verstelbare geodriehoek Linex 1120/12 fl 29,95; teken-tafel TD 200 80x140 met Astar tekenmachine fl 1695,-; Elfe EF 30 fl 1385 inclusief monteren en bezorging thuis.

■ **Afstudeervoorzucht**
L.J.J. Pengel, ('Design of a high-speed signal acquisition system'), 23 januari om 11.00 uur, EH 7.14.

■ **Practica lente-trimester 1992**
De intekening is geopend voor de practica/instructies van het lente-trimester 1992. De intekening hangen op de borden naast de studentenadministratie van de faculteit. Intekenen kan tot 5 februari.

Scheikundige technologie

■ **Keuzecollege Scheidingsmethoden II (6N090)**
Het keuzecollege Scheidingsmethoden II (6N090) wordt in het 3e trimester, voorjaar '92, gegeven. In dit college worden een aantal moderne ontwikkelingen uit de chromatografie en elektroforese behandeld door docenten van de vakgroep Instrumentele Analyse. Het college wordt afgesloten met een bezoek aan een gerenommeerd analytisch instituut. Plaats en tijdstip worden in overleg met de deelnemers vastgesteld. Op dinsdag 25 februari, 12.30 uur colloquiumzaal SH 2.10, is er een oriënterende bespreking van de vakgroep Instrumentele Analyse. Inlichtingen: H.A. Claessens, SH 2.08, tst. 3012. Inschrijven bij de secretaresse van de vakgroep D. Tjallega, SH 3.06, tst. 3024.

■ **College meerfasenstromingen (3T200)**
Zie bericht bij Technische Natuurkunde

■ **Schuit katalyse colloquium**
Dr. P. Fayet, Lausanne University, Institute of Experimental Physics, Switzerland, ('Metal clusters: From the gas phase to surfaces'), 22 januari om 16.00 uur, grote collegezaal, Scheikunde-laag.

Bouwkunde

■ **Tussencolloquium**
Frank Rammeloo, ('Consistentie, integriteit, boeken en gebouwen'), 17 januari om 10.30 uur, Videoroom HG.

Techniek en maatschappij

■ **Excursie Intermate**
Op maandag 27 januari organiseert Intermate een TOK-excursie naar TOOL en het Tropenmuseum in Amsterdam. Vertrekken om 9.00 uur vanaf station Eindhoven. De excursie duurt tot ongeveer 18.00 uur. De kosten zijn fl 5,- inclusief lunch. Inschrijven in het Internaat, HG 8.58.

■ **Algemene ledenvergadering Intermate**
In tegenstelling tot het bericht in de vorige Cursor wordt de ALV van Intermate op woensdag 22 januari niet in café 'By They en Onty' gehouden, maar in café Strauss, St.Jorislaan 82 te Eindhoven. Nog steeds is deze ALV de belangrijkste van dit jaar. Het belangrijkste onderwerp: de verkiezing van het nieuwe bestuur. De ALV begint om 20.00 uur. Stukken ter inzage in het Internaat, HG 8.58.

Instituut vervolgoedingen

■ **Eindcolloquium Ir. P.M.A. Slaats, ontwerpers opleiding Computational Mechanics, ('Rekursieve formulering in multibody dynamica'),** dinsdag 21 januari om 14.00 uur, W-hoog 0.05.

Samenvatting Rekursieve formulering van de bewegingsvergelijkingen voor een multibody systeem leidt tot reductie van de rekentijd nodig voor dynamische simulaties op computers. Dit is met name het geval wanneer de recursiviteit niet alleen toegepast wordt op het kinematische deel, maar ook op het dynamische deel van de analyse.

■ **Ontwerpersopleiding: Computational Mechanics**
Eindcolloquium van ir. P.M.A. Slaats, ('Rekursieve formulering in multibody dynamica'), dinsdag 21 januari om 14.00 uur in W-hoog 0.05.

Samenvatting Rekursieve formulering van de bewegingsvergelijkingen voor een multibody systeem leidt tot reductie van de rekentijd nodig voor dynamische simulaties op computers. Dit is met name het geval wanneer de recursiviteit niet alleen toegepast wordt op het kinematische deel, maar ook op het dynamische deel van de analyse.

Houding tegenover techniek is te beïnvloeden

Meisjes staan minder positief tegenover techniek dan jongens. Dat komt omdat ze een onvollediger beeld van techniek hebben. Als je de houding van meisjes wilt beïnvloeden, zul je dus moeten proberen het beeld daarvan bij meisjes te veranderen. Je kunt om te beginnen al op school een breed beeld presenteren, waarin verschillende aspecten aan de orde komen. De relatie tussen techniek, mens en maatschappij speelt daarbij een belangrijke rol. Ook 'ontdekhoeken' en technisch speelgoed hebben een positief effect. Dit zijn de conclusies uit het eindrapport van het project Meisjes, Natuurkunde en Techniek (MENT).

Lizet Kruijff

Tien jaar geleden ging het project van start bij de vakgroep didactiek natuurkunde van de TUE. Doel was om veranderingen in het natuurkunde- en techniekonderwijs in gang te zetten, ondersteuning te bieden aan docenten en scholen die activiteiten op het gebied van emancipatie ondernemen en de positie van meisjes in deze vakken in kaart te brengen. De houding ten opzichte van techniek blijkt al rond het tiende levensjaar grotendeels bepaald. In de afgelopen jaren heeft het MENT-project door talloze lezingen, workshops, onder-

zoekrapporten, lespakketten en verslagen aandacht hiervoor gevraagd. De brochure 'Meisjes, MTS, goed idee!' werd zelfs een bestseller met een oplage van ruim achttienduizend exemplaren.

Wegebben deskundigheid

Het MENT-eindrapport werd woensdag 18 december op de TU Eindhoven aangeboden aan Henriëtte van Dongen, directeur beroepsonderwijs van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. Tijdens de presentatie verzuchtte prof.dr. Frans Sluijter

van Natuurkunde dat hij toch zoveel minder meisjes in de collegebanken aantrof dan zijn illustere Leidse voorganger Lorenz. En dat het vak zoveel prettiger te beoefenen zou zijn als daar meer vrouwen bij te vinden waren. Greetje den Ouden, voorzitter van de Emancipatieraad, wilde niet zonder diepgaand onderzoek op het eerste deel van Sluijter's overpeinzing ingaan, maar wat betreft het tweede deel was Den Ouden duidelijk: *'Meisjes moeten natuurkunde gaan studeren omdat zij dat willen, niet omdat het zoveel gezelliger is dan de mannen. In de tijd van Lorenz bestond het kostwinnersprincipe nog niet, wat inhield dat vrouwen niet hoefden te werken, en dus ook niet te leren.'* Zorg bestaat dat met het beëindigen van het project de opgebouwde deskundigheid zal wegebben. *'Het klimaat voor emancipatiebeleid staat onder druk. Wij moeten er alert op zijn om voortgaande verslechtering te voorkomen. Met alleen het volgen van een bijscholingsproject emancipatie is de docent op school er niet. De leerkrachten moeten het ook in het reguliere onderwijs inbouwen,'* aldus het voormalige CvB-stafid. Namens het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen lichtte Henriëtte van Dongen toe, dat de overheid steeds projecten in gang zet, die flink aan de weg timmerden, maar dat helaas de enthousiaste discussie om veranderingen door te voeren in het onderwijs wat is ingezakt. *'De sfeer rond emancipatie is wat mat.'* Met de overdracht van bestuur- en beheerstaken naar de onderwijsinstellingen zelf, dreigt in eerste instantie geen prioriteit aan emancipatiebeleid gegeven te worden. *'De instellingen hebben het te druk met overleven, fuseren en ontwikkelen van een adequate bedrijfsvoering.'* Het wachten is op de vierde onderwijs-emancipatienota die in het voorjaar door staatssecretaris Jacques Wallage wordt uitgebracht. In het veld wachten niet alleen de emancipatiewerksters er met ongeduld op.

Greetje den Ouden, voorzitter van de Emancipatieraad

Organisatie trekt alle registers open om belangstellenden mee te laten doen

Eén week voor de uiterste inschrijfdatum zag het er nog hopeloos uit. Het aantal inschrijvingen rees niet eens uit boven de veertig. Drie dagen later werd het begrote aantal van 125 overschreden, en uiteindelijk meldden ruim honderdtachtig tennissers zich aan. *'De bekendheid van ons NSK-logo, de goede contacten met andere verenigingen en het feit dat de wedstrijden om twee gewonnen sets gaan hebben hieraan bijgedragen,'* denkt secretaris Liesbeth van Zundert. *'We proberen het aantal baanuren uit te breiden met vijftig, zodat bijna honderdvijftig studenten mee kunnen doen. Desondanks zullen voor het eerst studenten teleurgesteld moeten worden.'*

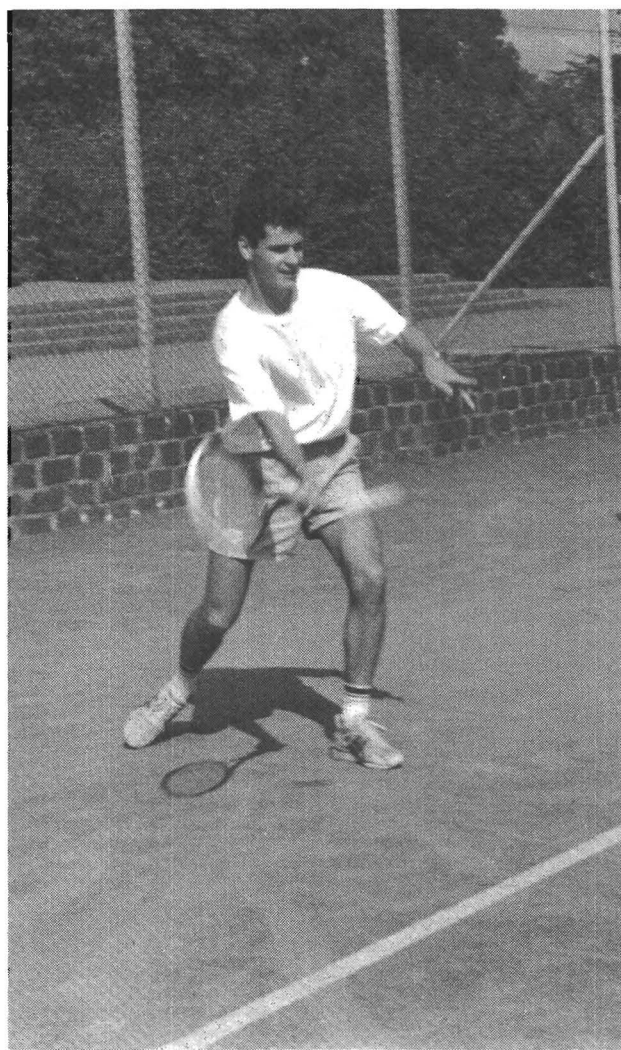
Harald Vos

Opnieuw kreeg de Eindhovense studenten tennisvereniging Fellenoord (voor de zesde keer in zeven jaar) de organisatie van het NSK tennis toegewezen. Voorzitter van de NSK-commissie Ronald van der Heijde, vierdejaars HTS-werktuigbouwkunde: *'Er zijn wel andere verenigingen die de organisatie willen, maar wij hebben het voordeel dat bij de aanvraag het financiële plaatje al rond is.'* Na Valkenswaard en Son viel de keuze dit jaar op de tennishal in Geldrop. *'Geldrop biedt de grootste baancapaciteit. De hal heeft namelijk zeventien tennisbanen.'* Door het onverwacht grote aantal inschrijvingen bleek dit een uiterst goede keuze. *'Uitbreiding van de banen is nu een mogelijkheid.'* De reden waarom het pas de laatste week storm liep, bleek triviaal. De meeste inschrijvers wilden een mogelijk financieel voordeel door in te schrijven via het OSSO, de overkoepelende studenten sport organisatie. Deze organisatie stuurde de formulieren pas laat naar Eindhoven. *'De inschrijving wordt pas geaccep-*

teerd als betaald is. Dus moeten we nog even afwachten hoeveel deelnemers echt mee zullen doen,' zegt Van Zundert.

Favorieten

De wedstrijden worden gespeeld op donderdag 23 en vrijdag 24 januari. Het toernooi geniet niet alleen een groeiend aantal belangstellenden. Ook kwalitatief stijgt het deelnemersveld boven voorgaande edities uit. Veertig tennissers en twintig tennissers schreven zich in voor de categorie A/B, maar liefst éénderde meer dan vorig jaar. Bij de dames zijn de A2-speelsters Marinka Bartels uit Maastricht en Mariska van IJzerloo uit Amsterdam favoriet. In de herencategorie daarentegen speelt geen A-speler mee. Wel B1-speler en Eindhovens studentenkampioen Bart Gijsen (zie foto). Rotterdam, de best presterende universiteit van vorig jaar, is ook nu weer de grootste kanshebber voor de titel. Het eerste team van de sportuniversiteit (Groningen) laat verstek gaan, vanwege nog belangrijkere verplichtingen elders.

Uitslagen

Tamar Dames uitgeschakeld

Het eerste damesvolleybalteam is zaterdag 11 januari in de achtste finales van het bekertoernooi uitgeschakeld door Odi 1. Na een overtuigende winst in de eerste set konden ze deze lijn niet doortrekken. Daarna kreeg Odi meer greep op de wedstrijd. Uiteindelijk gingen de Tamar Dames in de vijfde set door de knieën. In de competitie nemen de kampioensaspiraties van het eerste herenteam met de week toe. De mannen kenden geen genade tegen Voleer 2. Het vierde team ziet het somberder in na het verlies met 3-0 van VC POB 1 uit Beek en Donk.

Tweede plaats Totelos

De zaalvoetballers van het eerste team bezetten na de eerste competitiehelft met drie punten achterstand op de lijst aanvoerder een knappe tweede plaats. Hoewel de heren in de eerste wedstrijd van het seizoen wonnen van huidige koploper Den Hoek, vergaten ze tegen lager geplaatste teams

wat punten te pakken. Het tweede team, debuterend in de tweede klasse, doet het redelijk. Met elf uit negen staan zij op een vierde plaats. De Totelos dames waren aan het begin van het seizoen niet van de laatste plaats te branden. Mede door een 16-1 overwinning in de laatste wedstrijd van deze competitiehelft klommen ze vier plaatsen.

Binnenkort

Armworstel kampioenschappen

Krachtsportvereniging Dynamos organiseert de Eindhovense Studenten Armworstelkampioenschappen. Het handje drukken begint woensdag 22 januari om 20.00 uur in de AOR bovenbar. De deelnemers moeten om 19.00 aanwezig zijn, rond 19.45 vind de weging plaats. Inschrijven kan in de AOR bovenbar of bij Peter (460477). Kosten 2,50 gulden per categorie.

Asterix indoor

Zaterdag 18 januari organiseert Asterix een indoor voor KNAU-leden in hal 1 van het sportcentrum. De start is om 10.30 uur. Op

het programma staan de volgende onderdelen: 35 meter sprint, kogelstoten en hoogspringen (dames en heren). Het ligt in de planning om de atleten twee maal te laten lopen plus finales. Een chronologisch overzicht hangt in het sportcentrum. Een wedstrijdlicentie van de KNAU is verplicht voor deelname. Tot een half uur voor aanvang van het betreffende onderdeel kunnen je inschrijven. Het inschrijfgeld bedraagt f 3,- voor alle drie de onderdelen.

Agenda

Januari

21-22 NSK allround schaatsen, Utrecht
22 ESK armworstelen, Eindhoven
23-24 NSK tennis, Eindhoven
24 zaalvoetbaltoernooi: Den Hoek-Totelos, 21.40 uur in sporthal De Heiberg, Veldhoven

Februari

6-7 Open ISIS studenten schaatstoernooi, Eindhoven
11 NSK sprint schaatsen, Eindhoven
15 NSK cross, Maastricht

Bestuurswisselingen

EST Fellenoord, Eindhovense studenten tennisvereniging:

voorzitter: Marion Drissen, tel. 122301; penningmr.: Karsten Hocks, tel. 810089; secretaris Jan van Hest, tel. 480434; activiteitencomm.: Inge Bakker, tel. 446827 en Igor van der Pol, tel. 460249; redactiecomm.: Michiel Kwekkeboom, tel. 111649; wedstrijdcomm. Dirk van der Horst, 461859.

ESAC, Eindhovense studenten alpen club: voorzitter: Stef verhagen, tel. 815329; penningmeester.: Toon van den Bersselaar, tel. 481219; secretaris: Bart Franken, tel. 04904-14976; klimcomm.: Doenja Urlings, tel. 528076; materiaalcomm.: Edwin koolwijk, tel. 815329 en vice-voorzitter is Bas Hafkenscheid, tel. 816818.

Boreas, Eindhovense studenten zeilvereniging: voorzitter: Pierre Kil, tel. 454204; penningmeester: Gerton Arts, tel. 430938; secretaris: Ingrid van den Biggelaar, tel. 453519;

materiaalcomm.: Eric Agten, tel. 422834 en activiteitencomm. Daan van Heereveld, tel. 448922.

Hajraa, Eindhovense studenten volleybal

vereniging: voorzitter. Petra Koenders, tel. 456951; penningmeester: Gaston Zenden, tel. 570245; secretaris: Hennie Venderbosch, tel. 427476; vice-voorzitter: Ludo hendrickx, tel. 551933 en wedstrijdsecretaris is Angelique ten Böhmer, tel. 117775.

Financiële arbeidsvoorwaarden overheidspersoneel wijzigen

Wijziging ingevolge de Wet Interim Inhouding Salarissen Onderwijspersoneel (WIISO)

Het percentage ingevolge de WIISO bedraagt met ingang van 1 januari 1992 0,56 procent.

Wettelijk minimumloon

Het huidige maandbedrag van het wettelijk minimumloon 2067 gulden zal, naar zich thans laat zien, met ingang van 1 januari 1992 worden verhoogd tot 2133,30 gulden per maand. De bedragen van het wettelijk minimum jeugdloon zullen als gevolg daarvan met ingang van 1 januari 1992 als volgt luiden:

leeftijd:	bedrag per maand:
22 jaar	f. 1813,30
21 jaar	f. 1546,60
20 jaar	f. 1312,00
19 jaar	f. 1120,00
18 jaar	f. 970,70
17 jaar	f. 842,70
16 jaar	f. 736,00
15 jaar	f. 640,00

Wijziging franchise pensioenbijdrageverhaal

Het vrijgestelde bedrag (franchise) voor de berekening van het pensioen- (bijdrage)verhaal is gekoppeld aan het bruto AOW-pensioen. Met ingang van 1 januari 1992 wordt de uitkering voor een AOW-gerechtigde verhoogd. Deze verhoging leidt met ingang van dezelfde datum tot verhoging van de franchise voor de berekening van het pensioenbijdrageverhaal. Het franchise-bedrag bedraagt per 1 januari 1992 2.844,00 gulden per maand (was 2.789,00 gulden per maand)

Wijziging percentages vereveningsbijdrage (Inhoudingswet 1982)

Met ingang van 1 januari 1992 zijn de percentages vereveningsbijdrage aangepast aan de wijziging per die datum in de sociale verzekeringen, volgens onderstaande tabel. Normbedragen in gulden per maand, met de voor deze bedragen van toepassing zijnde percentages vereveningsbijdrage ingaande 1 januari 1992

Nrs.	Normbedragen van	t/m	%	Nrs.	Normbedragen van	t/m	%
1	-	1705,99	-0,69	56	5955	6038,99	7,46
2	1706	1740,99	-0,53	57	6039	6121,99	7,44
3	1741	1819,99	-0,53	58	6122	6204,99	7,26
4	1820	1870,99	-0,48	59	6205	6288,99	7,19
5	1871	1908,99	-0,62	60	6289	6375,99	7,01
6	1909	2014,99	-0,86	61	6376	6458,99	6,80
7	2015	2061,99	-0,51	62	6459	6542,99	6,72
8	2062	2108,99	-0,10	63	6543	6625,99	6,62
9	2109	2153,99	0,33	64	6626	6709,99	6,54
10	2154	2201,99	0,72	65	6710	6793,99	6,45
11	2202	2246,99	1,05	66	6794	6877,99	6,35
12	2247	2296,99	1,21	67	6878	6960,99	6,25
13	2297	2347,99	1,38	68	6961	7065,99	6,17
14	2348	2413,99	1,40	69	7066	7170,99	6,08
15	2414	2486,99	1,61	70	7171	7280,99	5,99
16	2487	2569,99	1,85	71	7281	7385,99	5,91
17	2570	2655,99	2,10	72	7386	7490,99	5,82
18	2656	2741,99	2,23	73	7491	7595,99	5,76
19	2742	2825,99	2,28	74	7596	7700,99	5,68
20	2826	2908,99	2,39	75	7701	7805,99	5,61
21	2909	2989,99	2,44	76	7806	7922,99	5,54
22	2990	3070,99	2,54	77	7923	8030,99	5,46
23	3071	3151,99	2,65	78	8031	8133,99	5,40
24	3152	3233,99	2,82	79	8134	8254,99	5,32
25	3234	3314,99	2,90	80	8253	8344,99	5,26
26	3315	3392,99	2,99	81	8345	8480,99	5,19
27	3393	3475,99	3,06	82	8481	8585,99	5,13
28	3476	3561,99	3,17	83	8586	8714,99	5,06
29	3562	3649,99	3,23	84	8715	8821,99	4,99
30	3650	3735,99	3,31	85	8822	8955,99	4,92
31	3736	3826,99	3,41	86	8956	9057,99	4,86
32	3827	3912,99	3,47	87	9058	9285,99	4,78
33	3913	3999,99	3,54	88	9286	9315,99	4,72
34	4000	4086,99	3,61	89	9316	9585,99	4,59
35	4087	4172,99	3,70	90	9586	9592,99	4,59
36	4173	4257,99	3,76	91	9593	9870,99	4,46
37	4258	4344,99	3,80	92	9871	9894,99	4,45
38	4345	4430,99	3,88	93	9895	10149,99	4,35
39	4431	4515,99	3,92	94	10150	10213,99	4,34
40	4516	4609,99	4,05	95	10214	10427,99	4,23
41	4610	4704,99	4,28	96	10428	10543,99	4,20
42	4705	4797,99	4,49	97	10544	10705,99	4,15
43	4798	4890,99	4,69	98	10706	10883,99	4,11
44	4891	4981,99	4,91	99	10884	10987,99	4,11
45	4982	5080,99	5,10	100	10988	11234,99	4,04
46	5081	5170,99	5,29	101	11235	11596,99	3,88
47	5171	5261,99	5,48	102	11597	11971,99	3,88
48	5262	5351,99	5,60	103	11972	12357,99	3,89
49	5352	5441,99	5,86	104	12358	12755,99	3,87
50	5442	5531,99	6,12	105	12756	13604,99	3,73
51	5532	5621,99	6,28	106	13605	14508,99	3,60
52	5622	5704,99	6,76	107	14509	15473,99	3,50
53	5705	5788,99	7,23	108	15474	15937,99	3,40
54	5789	5871,99	7,38	109	15938	en hoger	3,30
55	5872	5954,99	7,51				

Wijziging percentage overhevelingstoelage (OHT)

Het percentage overhevelingstoelage (OHT) is met ingang van 1 januari 1992 verhoogd van 11 procent naar 11,5 procent tot een maximum van 8.222,00 gulden per jaar.

Vervallen van de tariefgroep 6 voor de heffing van de loonbelasting/premie volksverzekering

De tariefgroep 6 voor de heffing van de loonbelasting/premie volksverzekeringen vervalt met ingang van 1 januari 1992. Voor werknemers die op 31 december 1991 ingedeeld waren in tariefgroep 6 is vanaf 1 januari 1992 de basisafrek van 5.225,00 gulden van tariefgroep 2 van toepassing. Indeling vanaf 1 januari 1992 van voornoemde werknemers in tariefgroep 2 geschiedt automatisch.

Wijziging premie volksverzekeringen

De premies volksverzekeringen in de loonheffing zijn voor het jaar 1992 als volgt vastgesteld:

In percentages		
AOW	14.35	was 14.05
AWW	1.15	was 1.10
AWBZ	7.30	was 5.80
AAW	2.75	was 1.80
Totaal	25.55	was 22.75

Hierdoor wordt met ingang van 1 januari 1992 de eerste belastingschijf (die loopt tot 42.966,00 gulden) voor de loonheffing verhoogd van 35,75 procent naar 38,55 procent.

Als gevolg van de maatregelen genoemd onder punt 6 en 7 zullen de netto salarissen vanaf 1 januari 1992 wat lager uitvallen dan voor 1 januari 1992 het geval was.

Besluitenlijst Universiteitsraad

Besluiten genomen in de 223e vergadering van de universiteitsraad d.d. 16 december 1991:

91.223.01 de universiteitsraad besluit: de heren ir. H. Wanders en W.P.J. de Wit te benoemen tot lid van het algemeen bestuur SSE als vertegenwoordiger van de Sectie Beheer Studentencentrum respectievelijk de Sectie Mensa; mw. M.A. Zimmerman te benoemen tot vice-voorzitter van het algemeen bestuur SSE voor de periode van 1 november 1991 tot 1 november 1995; ir. J.C. Stroeve te herbenoemen tot voorzitter van het algemeen bestuur SSE met ingang van 1 december 1991 tot 1 december 1995.

91.223.02 de universiteitsraad besluit: -I. Te kiezen tot plaatsvervangend voorzitters van de universiteitsraad m.i.v. 1 januari 1992: drs. J.J. Bakker, A.J.M. de Laat, dr. ir. H.N. Linssen, drs. J.W. Noord, drs. J.B.W. Havekes.

- II. de volgorde waarin de plaatsvervangende voorzitters de voorzitter bij diens afwezigheid zullen vervangen als volgt vast te stellen: 1. dr. ir. H.N. Linssen; 2/t/m 4. ex aequo, drs. J.J. Bakker, drs. J.B.W. Havekes, A.J.M. de Laat, drs. J.W. Noord.

- III. vast te stellen dat in die gevallen waarin het Presidium namens de universiteitsraad besluiten moet nemen, dan wel inhoudelijk overleg moet plegen, het Presidium tijdelijk uitgebreid kan worden met een vertegenwoordiger uit de fractie die niet in het Presidium is vertegenwoordigd.

91.223.03 de universiteitsraad besluit:

- de begroting van TUE 1992 zoals weergegeven in de overzichten 1 tot en met 5 vast te stellen.

- kennis te nemen van de exploitatiebegrotingen van de beheerseenheden conform bijlage 1, bladen 1 tot en met 56 en deze vast te stellen; het college van bestuur (CvB) tot wederopzegging te machtigen met betrekking tot het (doen) verrichten van geringe tussentijdse verschuivingen tussen beheerseenheden van het bureau van de universiteit.

Deze verschuivingen zullen zichtbaar worden gemaakt voor de universiteitsraad door middel van de (gewijzigde) begrotingen en/of het financieel jaarverslag.

- het opgenomen bedrag van één miljoen gulden voor subsidiëring van de SSE als maximum te beschouwen, dat kan worden toegewezen na finale besluitvorming over de SSE-begroting.

91.223.04 de universiteitsraad besluit een CvB-lid aan te bevelen voor herbenoeming bij de minister;

91.223.05 de universiteitsraad besluit de procedure voor de vertrouwenscommissie d.d. 12 december 1991 vast te stellen.

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar de opbouw van een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren

Lichamelijke Vorming en Sport Studentensportcentrum

Medewerker beheer Studentensportcentrum V14003

Taken:

verrichten van portier- en conciërgediensten; verzorgen buitenaccommodatie (waar- onder het in gereedheid brengen en onderhouden van velden en banen voor sportbeoefening); verzorgen binnenaccommodatie (waaronder het verrichten van kleine reparaties aan sportmaterialen); behoren kantine; diversen.

Het accent van de functie ligt op het verrichten van portier- en conciërgediensten.

De werkzaamheden worden verricht in een zesdaagse werkweek (maandag t/m zaterdag) in tweeploegendienst 8.00 - 24.00 uur).

Leeftijd:

Bij voorkeur tussen 35 en 45 jaar.

Salaris:

Afhankelijk van ervaring tot maximaal fl. 2.747,00 bruto per maand. Onder bepaalde voorwaarden is te zijner tijd uitloop tot maximaal fl. 2.923,00 bruto per maand mogelijk.

Voor het verrichten van onregelmatige dienst wordt een toelage toegekend.

Inlichtingen betreffende de functie: M.J.J. van den Bosch, directeur Sportcentrum, toestel 3232.

Overige informatie: J.M.J. van Driel, personeelsadviseur, toestel 2032.

Uw schriftelijke reactie kunt U binnen één week richten aan het hoofd van de Dienst Personele Zaken, mr. J.E.J.M. Vincent, Bestuursgebouw 1.05, onder vermelding van het vacatuurnummer.

Faculteit Wiskunde en Informatica Vakgroep Informatica, Sectie Theoretische Informatica

Universitair Docent M/V V32282

Taken:

bijdrage leveren in het onderzoek van de sectie: dit onderzoek ligt o.a. op het gebied van de concurrency theorie, formele theorie betreffende de specificatie, verificatie, ontwerp en implementatie van parallelle of gedistribueerde systemen, en met name de procesalgebra, een axiomatisch/algebraïsche benadering van concurrency. De UD zal zich in het bijzonder bezig houden met het evalueren, verder ontwikkelen en ontwerpen van software tools voor concurrency theorieën; bijdrage leveren aan het onderwijs van de sectie, bij de opleiding tot informatica ingenieur, maar evt. ook bij service-onderwijs en de postdoctorale ontwerpersopleiding technische informatica; bijdrage leveren aan de bestuurs- en beheerstaken van de sectie.

Gevraagd:

gepromoveerd op het gebied van de concurrency, belangstelling voor software tools. Ervaring op gebied van onderzoek, onderwijs en bestuur strekt tot aanbeveling.

Salaris:

afhankelijk van ervaring tot maximaal fl. 7.528,00 bruto per maand.

Aanstelling:

Zal geschieden voor een proeftijd van maximaal 2 jaar met uitzicht op een vast dienstverband.

Inlichtingen betreffende de functie: Prof. dr. J.C.M. Baeten, tst. 2904. Overige informatie: M.A. van Koesveld-Maartense, personeelsadviseur, tst. 2321

Schriftelijke sollicitatie binnen een week na publicatie te richten aan de directeur beheer van de faculteit Wiskunde en Informatica, onder vermelding van het vacatuurnummer.

Mensa

Maandag 20 januari
Tomaten-groentesoep
Peen en uienstamp met hachée of
Witlof à la crème met ham en kaas
Varkenslapje met pepersaus
Gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of hopjesvla of roomvla

Dinsdag 21 januari
Gebonden kip, kervel, aspergesoep
Nassi-goreng, gebakken ei, saté met
satésaus, atjar tjampoer, plakje ham of
Gestoomde vis, worteltjes, botersaus,
Gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of yoghurt of chocoladevla met slag

Vegetarisch
Gebonden kerriesoep
Zilverviesnassi, gebakken ei,
Tempah in satésaus, atjar
Appelmoes
Fruit of yoghurt of chocoladevla met slag

Woensdag 22 januari
Bouillonvermicellisoep
Cordon bleu of gehaktbal
Apart kerrieoomsaus, of ravigotesaus
Frites of aardappelpuree
Doperwt en spiercieboontjes
Gemengde sla
Fruit of caramelvla met slag of vanillevla

Vegetarisch
Heldere preisoep
Witte bonen in tomatensaus
Witlof, gegratineerd met kaas
Aardappels
Gemengde sla
Fruit of caramelvla met slag of vanillevla

Donderdag 23 januari
Goulashsoep
Zigeunerburger of een slavink
Apart tomatenbraadsaus
Spinazie à la crème of mexicaanse mix
Gekookte aardappels
Wortelsalade
Fruit of yoghurt met ananas of chocoladevla

Vegetarisch
Bruine bonensoep
Gemengde volkoren macaroni
Vegetarische burger
Apart tomatenbraadsaus
Wortelsalade
Fruit of yoghurt met ananas of chocoladevla

Vrijdag 24 januari
Groentesoep of een vispasteitje
Cotelet bonne femme of halve haan grande-mère
Apart braadsaus
Rabarber
Fruit of mokkavla met slag of appeltjes met kaneel
en vanillesaus

Cursiefjes

Cursor kan geen enkele
AANSPRAKELIJKHEID aanvaarden voor
schade van welke aard dan ook ontstaan
door het niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van
advertenties

Aangeboden

Fax-board met modem voor PC voor f 300,-. Tel.
452281 (Sacha).

Koelvries combinatie, dus met vriesvak er
bovenop merk Erres *** f 100,-. Tel. 04929 -
65183.

Leuk **hoekbankstel** met gevlochten zijkanten.
Ook als 2 en 3-zits te gebruiken. Stoffen
kussens. Kleur overwegend bruin prijs n.o.t.k. Tel.
04920 - 54223.

Draadloze telefoon, nieuw in doos goede
kwaliteit, groot bereik, vele functies, mooie
vormgeving. Info. 456128 (Gert Jan) (niet in het
weekend).

Voor de snelle hap **Magnetron** z.g.a.n. wegens
overcompleet prijs f 150,-. Tel. 541694 (Karin of
Nico Rensen).

8 Kanaals **kleuren T.V.**, 50 cm. beeldbuis, 43 cm.
hoog en 62 cm. breed. Prima in orde, slechts
f 150,-. Tel. 461828 (Don).

Af te halen voor Rotring Artpen: **Vrieskist** (werkt
prima!), ideaal voor snel koelen van bier e.d.
Tel. 04920 - 48451 (Hans).

Giant Escaper A.T.B., '90, oversized butted
CrMo-frame, 48 cm., Shimano Deore LX, 21 STI-
versn., Avocet zadel, nauwelijks gebruikt en goed
onderhouden, f 1.000,-. Tel. 125022 (Pleun).

Maandag 10 februari **Protagoras-excursie** naar
Medtronic, pacemaker-fabrikan Kerkrade.
Inschrijving t/m donderdag 30 januari tegenover
W-hoog 4.145. Niet leden financiële bijdrage.

Kom ook naar de **overdrachtsborrel** van
Protagoras aanstaande donderdag 23 januari W-
hoog vloer nul vanaf 16.00 uur. Geen gratis
schoen poetsen meer.

Wintersportpret voor studentenbudget. Een
week haltpension bij de Rotterdamse Studenten
Ski & Alpenclub in Zell am See voor f 225,-
busretours, 100 bestemmingen vanaf f 128,-,
folder: bel 010 - 4778734.

THINKTANK biedt aan: onmisbare bestuurlijke
ervaring, een overvloed aan interessante
contacten plus een hot item op je C.V.! Interesse
in een bestuursfunctie? Bel: 04950 - 44202 of
465001.

Native speaker. Beëdigd vertaler. **Vertaalt** al uw
artikelen etc. in het ENGELS. Ook correctiewerk.
Programma: WordPerfect. Drs. P.E. Davies. fax:
030-541369, tel. 030 - 522695.

Vleugel vr.pr. f 1.500,- en Altsax merk Conn vr.pr.
f 1.450,-. Tel. 535778.

Reduktieburo-januari-aanbiedingen
Kringlooppapier schrijfblok f 1,85
Printerlint voor de Star LC-10 f 7,-
Olympus IS-1000 kamera f 995,-
CD-reinigingssysteem f 17,50
Het beste uit de top 40 van '91 f 37,50.

Tekenwaren voordeel van ballpoint tot
tekentafel, lees de Reduktieburomedelingen of
kom langs. Openingstijden 12.30 tot 18.30 uur
ma. t/m vr.

Computers supergoedkoop! Voorbeeld: AT/
20MHz/2 floppys/40MB harddisk/VGA kaart/
super VGA kleuren monitor/1 jaar garantie
f 2.400,-!! (Nieuw in doos) Bel 1442648 (Roland).

Bijverdienen Telemarketing in de avonduren
levert je gemiddeld f 20,- netto per uur op. Bel.
04990 - 71530 of 71508 en vraag naar Patrick
Lepère.

Ski-set: Völkl ski's, geel, 130 cm, salomonbindin-
gen, f 100,-. Rossignol stokken, f 10,-. Nordica
schoenen, maat 34, f 25,-. Telefoon 413986 (na
18.00 uur).

Gevraagd

Verzamelaar zoekt nog **Philishave - scheerappa-
raten** van 1939 tot heden voor expositie medio-
april ook defect. Dokument, mat. etc. welkom.
Tel. 835660 of tst. 3031.

De AOR zoekt een **Assistent-penningmeester**
voor boekhoudkundige zaken. Tijdsbesteding ±5
uur per week tegen vergoeding. Bel 443808 of
kom langs.

De AOR zoekt **bestuursleden**. Interesse in een
verantwoordelijke veelzijdige functie? Bel dan
443808 of kom langs.

De AOR zoekt een enthousiaste **theatercoördi-
nator** om de maandelijks voorstellingen te organi-
seren en te begeleiden. Tijd: 3 à 4 uur per week.
(Bel 443808).

De StK zoekt een **bestuurslid** publiciteit. Heb je
interesse? Kom langs op de StK-kamer HG 0.01
of bel 816436 (Dirk).

De StK zoekt een **penningmeester**. Heb je
interesse? Kom langs op de StK-kamer HG 0.01
of bel 816436 (Dirk).

Kamers

Per **15 februari** kamer aangeboden aan
afstudeerder of stagiaire voor circa 6 maanden.
Informatie: 428238 (na 19.00 uur).

Te huur aangeboden: kamer, grootte: 4,5 x 2,5,
gemeubileerd van 1 februari tot 1 juni. Inlichtingen
816794 (Theo).

Stel zoekt zelfstandige woonruimte in Eindhoven
en omgeving. Tel. 121508 (Frans).

Student + echtgenote zoeken dringend
woonruimte. Een kamer voor alleen de student is
ook welkom. Bel: 02290 - 31449 of schrijf: Aay,
Honhorstlaan 198, 1816 TH Alkmaar.

Kamer te huur in **Ad Absurdum** per 1 feb. voor **9
maanden**. Tel. 437906 (Mark).

Studente AIVE zoekt kamer niet gemeubileerd ±
f 350,- 12m² in studentenhuis. Tel. 080 - 782555
(Anita).

Student zoekt kamer in Eindhoven met spoed.
Liefst in studentenhuis. Tel. 03423 - 1832 na 18.00
uur (Enno).

Voor een kleine prijs een **kleine kamer** te huur in
een gezellige studentenhuis, met o.a. een grote
gezamenlijke woonruimte. Bergen op Zoomstraat
54 tel. 526462.

Gezocht i.v.m. stage kamer met gebruik van
keuken en douche. Van 1 mrt. tot half juli, liefst
studentenhuis in centrum Eindhoven. Tel. 053 -
611792.

Miliekundestudente zoekt i.v.m. stage aan de
TUE woonruimte in Eindhoven van maart t/m juni.
Bellen na 18.00 uur. Tel. 015 - 612270.

Kamer te huur voor meisje in **centrum** Ehv. Tel.
116361.

Anders

Ook op zoek naar die advertentie van **1 op tien**,
hier is ie dan. Kom ook langs op maandag 20-1,
3-2 en 17-2 van 12.30 - 13.30 uur in HG 1.11 of
schrijf naar 1 op tien p/a StIK.

Bram bedankt, je was een geweldige **campagne-
leider**.

DTP-Expert zoekt werk. Bellen naar 452281
(Sacha).

OV Expres de oplossing voor uw spoedzendingen
door Nederland gegarandeerd snel,
zorgvuldig en tegen lage tarieven. Tel. 464988.

Demos, SSRE en ESC presenteren: **Festivaux
Chao**.

Met Wim de Leeuw, City Chao en **Bert Visscher**.

Woensdag **22 januari** Aanvang 20.00 uur grote
zaal van het auditorium.

's Avonds zijn de sociëteiten van Demos, SSRE
en ESC geopend voor iedereen.

Paris match. 9 bijzondere nummers uit 1986
f 25,- tst. 2948 of tel. 464423 (Janssen).

Colofon

onafhankelijk weekblad
voor personeel en studenten van de tu-eindhoven.
verschijnt elke vrijdag, in de vakanties onregelmatig.

redactie: jan ummels (hoofdredactie), walter van hulst (eindredactie),
arjan struik (eindredactie), wilhar van der weiden.

redactieraad: caspar jagerman, prof.dr.ir. harry lintsen, casper schuurig,
prof.dr. frans sluijter, dr. marianne vingerling.

free-lance medewerkers: ilona bastiaanse, lenneke van der burg, cees van
keulen, lizet kruijff, roel van den berg (tekenaar), Gerard verhoogt, hans
van de pol (eijk), harrie quispel (eijk), hendrik venema, paul wouters,
désirée meijers, joop wenstede.

studentmedewerkers: gaby zeyen, karla warmolts, maurice schaeken,
christine van donselaar, harald vos, frans hermen van der graaf, eduard
spelier.

vormgeving en lay-out: piet de koning, cliff hasham, ben mobach.

fotografie: bert tempelaars, joop dassen, hans van der burg, toon prüst.

druk en brokering: drukkerij en binderij van de stafgroep reproductie en
fotografie (ctd).

open opinies: lezersbrieven worden geplaatst als ze kort en zakelijk zijn.
alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de
afzender.

copyright: voor overneming van (delen van) gesigeneerde artikelen gelieve
men contact op te nemen met de redactie. In andere gevallen dient men te
vermelden: overgenomen uit cursor, weekblad van TUE.

hop: cursor is aangesloten bij het hoger onderwijs persbureau (hop),
een samenwerkingsverband van nederlandse universiteitsbladen.

oplage: 10000 ex.

issn 0920-6876.

advertenties: van der meulen promotions, fivel 27, postbus 413, 9200 AK
drachten, tel. (05120) 20936, fax: (05120) 17415

kopij: moet (op diskette) een week voor de verschijningsdatum (vrijdags
15.00 uur) in het bezit van de redactie zijn.

redactie-adres: tue, hg 1.19 postbus 513, 5600 MB eindhoven, tel. (040)
472961/hoofdredactie hg 1.21, tel. (040) 474441.

Technische Universiteit Eindhoven

Het lijden van verenigingsleiders

Het leven van een kersvers bestuurslid van een studievereniging gaat niet over rozen. Het vertrekkende management wil zo snel mogelijk een onderlinge band smeden tussen de nieuwelingen en schuwt daartoe geen enkel middel. Ooit werd een bestuur blauwgeverfd, aan elkaar geketend en in de buurt van Roermond gedropt. Zonder geld uiteraard. Andere bestuurders moesten hun geld en huissleutels inleveren en kregen dit terug in een afgesloten kistje. Op de Belgische grens, ergens achter Tilburg. 'Zie maar dat jullie thuiskomen.' Het klinkt simpel, maar het kistje was wel vastgeketend aan

een hele lange ladder. Protagoras, de studievereniging van Werktuigkundige Medische Technologie (WMT) zoekt het dichterbij huis. Zij balen er stevig van dat ze nog steeds geen vaste stek hebben, en hun activiteiten ergens op een tochtige gang moeten ontplooiën. Daarom lieten ze hun bestuursgroentjes schoenen poetsen. Onder het motto 'schoenen poetsen is leuk, maar liever hebben we een eigen kamer'. De relatie tussen het poetsen en de kamer bleef voor velen dof. Wel konden ongeveer tweehonderd paar schoenen zich weer glanzend in de TUE-gangen vertonen na deze laag-bij-de-grondse actie.

Cafés passeren de revue

Het in kaart brengen van het uitgangsverloven staat bij de Nieuwe Revu hoog in het vaandel. Met enige regelmaat publiceert dit weekblad overzichten van het Nederlandse 'Night life'. De opening van het academisch jaar was de trigger om een studentenspecial over de personen te jagen. De dagen rond kerst vormden de aanleiding voor de Nachtgids, samengesteld door Daan en Willem Ekkel. Wat doet coördinator Willem als hij over de kroegen van Eindhoven moet schrijven? Het *researchen* zou er als volgt uit kunnen zien. Willem slaapt broerlief op een druilerige ochtend mee naar Eindhoven-city. Met de alfabetische kroegenlijst paraat struinen ze over het Stratumseind. 'A... a... a... Aha, Altstadt.' Een vluchtige blik naar binnen: 'Mokkabruin bij elkaar geraapt zootje.' Dan de B van Buddy's Place. En onder de C: Cul de Sac. Met de neus gedrukt tegen de ruiten bespeuren ze een dartbord. 'Broertje, noteer: darts.' De tien soorten bier op de prijslijst in hun ooghoek zijn ook de moeite van het vermelden waard. De D is nog even wat moeilijk, maar als de twee onder E 't End vinden, wordt het opschrijfboekje dichtgeklapt, en haasten ze zich om weer snel boven de rivieren te komen. Nieuwe Revu, tot de volgende keer!

Reddende engel

Hajraa draait goed in de tweede divisie van de volleybalcompetitie. Zo goed zelfs dat het doel, voortzetting van het succes, de middelen begint te heiligen. Met een goedgevulde ziekenboeg begon het eerste herenteam afgelopen weekende aan de wedstrijd. De uitgedunde selectie, met drie nieuwelingen in de basis, had het moeilijk tegen Hypotheek/VCS uit Berkel Enschoot. De eerste set ging met 12-15 verloren. De met overwinningen verweende trainer en ex-international Wim Koch kon het niet langer aanzien en klom uit zijn trainingspak. Vanaf het moment dat hij ging meespelen kregen de *nieuwelingen* zelfvertrouwen. Vervolgens wonnen ze drie sets op rij en dus de wedstrijd. Door deze overwinning behouden ze de eerste plaats.

Een jaar lang ongenoegen

Er wordt wat afgemopperd op de TUE. Vaak terecht; soms gebaseerd op flauwekul. Wat te denken van de klachten die het magazijn bij bosjes krijgt over het omlegkalenderblok 1992. Niet dat de mensen van het magazijn in de kelder van het hoofgebouw de klachten als flauwekul afdoen. Men vindt ze eigenlijk wel terecht. Maar toch! Al jaar en dag kan men in het magazijn kalenderblokken met sleuf bestellen. Per week één bladzijde. Lekker overzichtelijk en ruim genoeg om ook van afspraken en aantekeningen te voorzien. Daar rekenden de gebruikers ook voor het jaar 1992 op. Maar dat viel tegen. Tot veler verbazing ontving men een nieuw model. Een minuscuul blokje uitgevoerd in plastic. Meteen ontstond er flink wat wrevel. 'Wat moet ik met dat mini-kalendertje?' Alsook: 'Wat moet ik nou met het metalen kalenderplankje dat mij al jarenlang trouwe dienst bewijst?' Weggooien met duizenden tegelijk mag niet, dat

is immers slecht voor het milieu. Bij het uitgiftemagazijn begrijpt men dat wel. Er op korte termijn iets aan doen, kan echter niet. Wel heeft men de leverancier verzocht om voor het jaar 1993 weer de oude blokken te leveren. Daarop vooruitlopend wordt iedereen in het bezit van een 'metalen kalenderplankje voor omlegkalender met sleuf' verzocht dit met zorg te bewaren. De medewerker die het probleem bij de dienstcommissie wilde aankaarten, hoeft dit dan ook nog niet te doen. Er wordt aan gewerkt.

Management een echt vak?

Hij haat studenten die nu al weten dat ze manager willen worden. Efficiency is een lelijk woord en human resources een modieuze kreet. Managementgoeroe Henry Mintzberg is op toernee en 'Bekijk 't Maar' kijkt reikhalzend uit naar het moment dat de Canadese hoogleraar op de TUE wordt uitgenodigd. Helaas zal dat er niet in zitten, verwacht 'Bekijk 't Maar'.

In Eindhoven denkt men nog dat management een echt vak is en dat de dagtaak bestaat uit het lezen van rapporten en bedachtzaam plannen. Iedere 48 seconden een beslissing nemen, zit er dan ook niet in. In het boek 'Mintzberg over Management' wordt menig mythe over het leidinggeven ontzenuwt. Goed leiderschap is volgens het boek zowel gebaseerd op intuïtie en voorgevoelens (rechter hersenhelft) alsmede op logica en analyse (linker helft). Omdat de balans hiertussen bij vrouwen zo perfect is zijn zij uitstekende managers. Het is daarom jammer, vindt Mintzberg, dat de bedrijfskunde studenten nauwelijks getraind worden op intuïtie en daartegen wel stapels theorie voorgeschoteld krijgen waarna ze beslissingen moeten nemen alswaare zij bedrijfsleider. Mocht er nog ergens een bedrijfskundige rondlopen die nog niet weet dat hij of zij manager wil worden, het boek is verkrijgbaar bij uitgeverij Veen voor 97,50 gulden.

